

การประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
เทศบาลตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

**An Evaluation on the Allowance for the Elder under the Social Welfare Program
At the Khaorooopchang Municipality, Changwat Songkhla**

ปิยนันท์ ประสมสุข

Piyanan Prasomsuk

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

**A Minor Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of
Master of Public Administration in Public Administration
Prince of Songkla University**

2554

ชื่อสารนิพนธ์ การประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

เทศบาลตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

ผู้เขียน นางสาวปิยนันท์ ประสมสุข

สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

คณะกรรมการสอบ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมล ส่องวัฒนา)

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมล ส่องวัฒนา)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิติน กุศลสถานภาพ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพจน์ โกวิทยา)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. วิชัย กาญจนสุวรรณ)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ชื่อสารนิพนธ์ การประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
เทศบาลตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

ผู้เขียน นางสาวปิยนันท์ ประสมสุข

สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์

ปีการศึกษา 2553

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง 2) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง 3) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ 4) เพื่อหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงดำเนินงานสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้ดียิ่งขึ้น ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือผู้สูงอายุที่ยื่นคำขอลงทะเบียนเพื่อรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน 2,621 คน โดยใช้สูตรของ Taro Yamane ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 350 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนาพื้นฐาน และวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows (Statistical product and Service Solutions) เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติ ไค – สแควร์ (Chi – Square)

ผลการศึกษา พบว่า ผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 60-70 ปี นับถือศาสนาพุทธ อยู่ในพื้นที่หมู่ที่ 1-10 ของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ระดับการศึกษาประถมศึกษา ผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่ประกอบอาชีพ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 5,000 บาท ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมาเป็นระยะเวลา 1 - 2 ปี ส่วนใหญ่ทราบข่าวการขึ้นทะเบียนขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจากประกาศ / ประชาสัมพันธ์จากเทศบาลตำบลเขารูปช้าง

การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้างประกอบด้วย ด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต โดยภาพรวมมีผลในระดับปานกลาง

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง

หมู่บ้านที่อยู่อาศัย อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และการทราบข่าวขึ้นทะเบียนขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ มีความสัมพันธ์กับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เพศ ศาสนา อาชีพ และระยะเวลาที่รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัญหาและอุปสรรคของโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุทุกคนมีความพอใจ รู้สึกว่าตนมีหลักประกันมากขึ้น นโยบายดังกล่าวเป็นนโยบายที่ช่วยเหลือผู้สูงอายุดีแล้ว แต่การให้การช่วยเหลือนั้นควรให้การช่วยเหลือเชิงสงเคราะห์ให้น้อยลง หันมาให้การช่วยเหลือเชิงตอบแทน คือ รัฐควรสร้างนโยบายจัดหางานให้แก่ผู้สูงอายุ แล้วมีค่าตอบแทนให้ ทั้งนี้จะเป็นการสร้างคุณค่าในตัวเองแก่ผู้สูงอายุอย่างแท้จริง รวมถึงเป็นการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า และตรงกลุ่มเป้าหมายอีกด้วย

ปิยนันท์ ประสมสุข

Minor Thesis Title An Evaluation on the Allowance for the Elder under the Social Welfare Program At the Khaoroochang Municipality ,
Changwat Songkhla

Author Miss Piyanan Prasomsuk

Major Program Public Administration

Academic Year 2010

Abstract

The 4 objectives of the study on ‘An Evaluation on the Allowance for the Elder under the Social Welfare Program At the Khaoroochang Municipality, Changwat Songkhla’ were 1) to evaluate the Social Security Project of Senior Persons’ Stipend in Thambon Khaoroochang Municipality 2) To find out the relations between personal factors and the Social Security Project of Senior Persons’ Stipend 3) to investigate into the obstacles and problems of the project 4) to find out solutions and guidelines for the efficiency of the project. The research populations were 350 Taro Yamane sampling subjects among 2,621 registered senior persons of Thambon Khaoroochang Municipality. Questionnaires were used for data collection. The data were analyzed with basic descriptive statistics and computerized Statistical Product and Service Solution (SPSS for Windows) to find out frequency, percentile, standard deviation and Chi-Square was used as well.

The findings revealed that the majority of registered senior persons were Buddhist women, age between 60-70 years old with elementary education, residents of Moo 1-10 in Thambon Khaoroochang Municipality. Most of them had no job, with monthly income less than 5,000 baht ,1-2 years stipend gaining. The information and public relation of Thambon Khaoroochang Municipality were the channels of knowing and joining the project.

The evaluation of the project on context, process and output, in general, was at medium.

The relations between personal factors and Social Security Project of Senior Persons' Stipend were as follow:

The area of residence, age, education, monthly income and information access related with the evaluation of the project significantly at 0.05

Gender, religion, job and time of getting the stipend had no relation with the evaluation of the project significantly at 0.05.

Obstacles and problems of the project were at medium.

Suggestions for the project were as follow: senior persons with the stipend were satisfied with more security. The policy of project was good, however, the helps should be steered towards citizens' self-help rather than charity. The state should supply senior persons with jobs as their mean of living which would enhance dignity and real value of the senior persons. Furthermore, such policy would be worthwhile for the budgets and served the right targets as well.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ เรื่อง การประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ฉบับนี้ได้รับคำชี้แนะจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมล ส่งวัฒนา อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คิสิณ กุศลสถานภาพและ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพจน์ โกวิทยา กรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำตรวจทาน แก้ไขสาระสำคัญของเนื้อหาอย่างละเอียด ถี่ถ้วน ตลอดจนให้คำปรึกษาในด้านต่าง ๆ ซึ่งมีประโยชน์อย่างมากแก่ผู้วิจัย ผู้วิจัยรู้สึกเป็นพระคุณยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้การสนับสนุนเป็นกำลังใจมาโดยตลอด ขอขอบคุณเพื่อน ๆ นักศึกษารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต MPA 18 ผู้นำชุมชน เพื่อนพนักงาน เทศบาลตำบลเขารูปช้าง ที่มีส่วนร่วมในการเก็บข้อมูล และขอขอบคุณผู้สูงอายุที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล สุดท้ายนี้ผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ไม่ได้กล่าวถึงซึ่งได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจจนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า สารนิพนธ์ฉบับนี้จะมีประโยชน์ต่อผู้ที่ต้องการจะศึกษาหาข้อมูลในการนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปได้ หากสารนิพนธ์ฉบับนี้มีข้อบกพร่องประการใด ผู้วิจัยขออภัยและน้อมรับไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ปิยนันท์ ประสมสุข

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
Abstract	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(8)
รายการตาราง	(11)
รายการภาพประกอบ	(13)
บทที่	
1. บทนำ	
1.1 ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา	1
1.2 คำถามการวิจัย	3
1.3 วัตถุประสงค์	3
1.4 ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	4
2. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
- แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล	5
- แนวความคิดเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคม	10
- แนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ	13
- แนวความคิดเกี่ยวกับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	15
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
- กรอบแนวคิดการวิจัย	20

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3. วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง วิธีการสุ่มตัวอย่าง	21
3.2 แบบแผนการวิจัย	24
3.3 เครื่องมือในการวิจัย	24
วิธีสร้างเครื่องมือวิจัย	26
การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือวิจัย	27
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	27
ตัวแปร	27
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล วิธีการทางสถิติต่าง ๆ ที่ใช้	28
4. ผลการวิจัย	
ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	30
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้าน เบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้างประกอบด้วย ด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต	35
ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการประเมินผล โครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาล ตำบลเขารูปช้าง	40
ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของ โครงการสวัสดิการสังคม ด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	63
ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	64
5. สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	65
5.2 อภิปรายผล	68
5.3 ข้อเสนอแนะ	70

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม	72
ภาคผนวก	76
แบบสอบถาม	77
ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม (Reliability)	83
ประวัติผู้เขียน	84

รายการตาราง

ตาราง	หน้า	
1	จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ผู้สูงอายุที่มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพ	22
2	จำนวนประชากรในเขตเทศบาลตำบลเขารูปช้าง	23
3	จำนวนความถี่และร้อยละของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	30
4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลประเมินผล โครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาล ตำบลเขารูปช้าง ด้านบริบท	35
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลประเมินผล โครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาล ตำบลเขารูปช้าง ด้านปัจจัยเบื้องต้น	36
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลประเมินผล โครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาล ตำบลเขารูปช้าง ด้านกระบวนการ	37
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลประเมินผล โครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาล ตำบลเขารูปช้าง ด้านผลผลิต	38
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลประเมินผล โครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาล ตำบลเขารูปช้าง โดยภาพรวม	39
9	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับ การประเมินผล โครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาล ตำบลเขารูปช้าง ด้านบริบท	40
10	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับ การประเมินผล โครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาล ตำบลเขารูปช้าง ด้านปัจจัยเบื้องต้น	44

รายการตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
11	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับ การประเมินผล โครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาล ตำบลเขารูปช้าง ด้านกระบวนการ	49
12	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับ การประเมินผล โครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาล ตำบลเขารูปช้าง ด้านผลผลิต	54
13	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับ การประเมินผล โครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาล ตำบลเขารูปช้าง โดยภาพรวม	59
14	ปัญหาและอุปสรรคของโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง	63

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 รูปแบบการประเมินแบบซิป (CIPP Model)	9
2 กรอบแนวคิดในการวิจัย	20

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา

เมื่อโลกมีการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยเฉพาะสาขาการแพทย์และสาธารณสุขที่มีความเจริญก้าวหน้าอย่างมาก จึงส่งผลให้อัตราการเกิดลดลง ประชากรมีอายุยืนยาวขึ้น และสัดส่วนของผู้สูงอายุมีมากขึ้นตามไปด้วย

สถานการณ์ของประเทศไทยก็ดำเนินไปเช่นเดียวกับนานาประเทศ กล่าวคือ การดำเนินนโยบายด้านประชากรและการวางแผนครอบครัวที่ประสบผลสำเร็จ ตลอดจนความก้าวหน้าในการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลให้คนไทยมีสุขภาพดี มีอายุยืนยาวขึ้น และมีโอกาสได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น มีความรู้และทักษะในการป้องกันและดูแลสุขภาพ ตลอดจนการวางแผนครอบครัวที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งผลสำเร็จดังกล่าวทำให้ภาวะเจริญพันธุ์และอัตราการเกิดมีแนวโน้มลดลง จนเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างประชากร กล่าวคือ ประชากรที่อยู่ในวัยสูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในขณะที่ประชากรวัยเด็กและวัยแรงงานมีแนวโน้มลดลง

ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ.2542-2559 ของคณะทำงานคาดประมาณประชากร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ที่คาดประมาณว่า ประชากรในวัยสูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี

องค์การสหประชาชาติ (UN) ได้นิยามว่า ประเทศใดมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป เป็นสัดส่วนเกิน 10% หรืออายุ 65 ปีขึ้นไป เกิน 7% ของประชากรทั้งประเทศ ถือว่าประเทศนั้นได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) และจะเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society) เมื่อสัดส่วนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป เพิ่มขึ้นเป็น 20% และอายุ 65 ปีขึ้นไป เพิ่มขึ้นเป็น 14% โดยประเทศไทย ได้นิยามคำว่า “ผู้สูงอายุ” ไว้ใน พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 ว่า หมายถึง “ผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป”

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจกันเป็นอย่างมากทั้งในระดับชาติและในระดับโลก เนื่องจากมีผลกระทบอย่างกว้างขวางในระดับมหภาค ได้แก่ ผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) รายได้ต่อหัวของประชากร การออมและการลงทุน งบประมาณของรัฐบาล การจ้างงานและผลิตภาพของแรงงาน และระดับจุลภาค ได้แก่ ผลต่อตลาดผลิตภัณฑ์และบริการด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านการเงินและด้านสุขภาพ การเตรียมความ

พร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงเป็นเรื่องเร่งด่วนสำคัญที่ต้องการการวางแผนอย่างเป็นระบบและเริ่มดำเนินการล่วงหน้า เนื่องจากมาตรการต่างๆ หลายประการล้วนแล้วแต่ต้องใช้เวลาในการดำเนินการ กว่าจะเห็นผลเป็นรูปธรรม

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรยังส่งผลให้อัตราส่วนภาระพึ่งพิง โดยรวมที่ประชากรวัยทำงานจะต้องเลี้ยงดูประชากรวัยเด็กและวัยสูงอายุเปลี่ยนแปลงไปโดยภาระพึ่งพิงของเด็กมีแนวโน้มลดลง ขณะที่ภาระพึ่งพิงของผู้สูงอายุมีแนวโน้มสูงขึ้น อย่างไรก็ตามภาระพึ่งพิงโดยรวมของทั้งสองกลุ่มมีแนวโน้มลดลง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้เป็นการเฉพาะตั้งแต่มาตรา 281 ถึงมาตรา 290 เพื่อกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ว่า รัฐต้องให้ความสำคัญเป็นอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในพื้นที่รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปในการดูแลประชาชนในท้องถิ่น และได้บัญญัติเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุไว้ ดังนี้ คือ มาตรา 53 บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะอย่างสมศักดิ์ศรี และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ

จากภารกิจที่รับการถ่ายโอนและกฎหมายที่กล่าวมาข้างต้นย่อมจะส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภารกิจเพิ่มมากขึ้น และภารกิจหนึ่งที่สำคัญ คือ งานสวัสดิการสังคม งานสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้สูงอายุที่มีแนวโน้มของปัญหาเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งตามโครงสร้างของประชากรในอีก 10 -20 ปี ข้างหน้าประเทศไทยจะมีประชากรกลุ่มนี้ไม่น้อยกว่า 11 ล้านคน จนอาจเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการจัดสวัสดิการสังคม

เทศบาลตำบลเขารูปช้าง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีภารกิจ อำนาจและหน้าที่ในการบริหารและให้บริการสังคมสงเคราะห์ และส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุหรือคนชราและผู้ด้อยโอกาส ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 ภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และตามที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดทำมาตรฐานการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ เพื่อให้การบริหารและให้บริการสังคมสงเคราะห์ และส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุหรือคนชราและผู้ด้อยโอกาสของประชาชน ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

เกิดประโยชน์และความพึงพอใจแก่ประชาชน รวมทั้งเพื่อเป็นหลักประกันว่าประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา จะได้รับบริการสาธารณะในมาตรฐานขั้นต่ำที่เท่าเทียมกัน ส่งผลให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

เทศบาลตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา มีพื้นที่ทั้งหมด 27.49 ตารางกิโลเมตร หรือ 17,181 ไร่ แบ่งการปกครองเป็น 10 หมู่บ้าน มีประชากร 38,322 คน แยกเป็น ประชากรชาย 17,902 คน ประชากรหญิง 20,420 คน มีประชากรที่เป็นผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มีมูลค่าตามทะเบียนราษฎร จำนวน 4,105 คน และยื่นคำขอขึ้นทะเบียนรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน 2,621 คน

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะประเมินผล โครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของโครงการ ทั้งนี้ข้อมูลและข้อเท็จจริงที่ได้นำไปใช้เป็นข้อมูล เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุได้อย่างเหมาะสม ทั้งในด้านความรู้ การจัดการทรัพยากรและบริการทางสังคม รวมทั้งการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับจำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้นในอนาคตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.2 คำถามการวิจัย

1. ความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
2. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินผล โครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
2. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับ โครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง
3. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคของ โครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
4. เพื่อหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงดำเนินงานสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้ดียิ่งขึ้น

1.4 ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

1. ทำให้ทราบความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง
2. นำผลที่ได้จากการศึกษาใช้สำหรับเป็นข้อมูลในการส่งเสริมให้เทศบาลสามารถดำเนินงานสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ให้เกิดประสิทธิผลมากขึ้น
3. นำผลที่ได้จากการศึกษา เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงดำเนินงานสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

1.5 ขอบเขตและวิธีการวิจัย

1. เทศบาลตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
2. ข้อมูลของการศึกษานั้น ได้จากการเก็บข้อมูลจากผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ ที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลเขารูปช้าง
3. ระยะเวลาในการทำวิจัย 1 ตุลาคม 2553- มีนาคม 2554

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

- การประเมินผลโครงการ หมายถึง กระบวนการที่มุ่งแสวงหาคำตอบว่านโยบาย แผนงาน โครงการ บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ เพียงใด ซึ่งในที่นี้หมายถึง ประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
 - สวัสดิการเบี้ยยังชีพ คือ เงินงบประมาณในการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ ที่มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพ
 - ผู้สูงอายุ หมายถึง บุคคลที่มีอายุเกิน 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป มีสัญชาติไทยมีภูมิลำเนาในเขตเทศบาลตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
 - เทศบาล หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ซึ่งในที่นี้หมายถึง เทศบาลตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

บทที่ 2

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย

- แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล
- แนวความคิดเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคม
- แนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ
- แนวความคิดเกี่ยวกับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล

อุทุมพร จามรมาน (2530) กล่าวว่า การประเมินผลเป็นการตัดสินคุณค่าของสิ่งทีวัดตามเกณฑ์ภายในและภายนอก

บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ (2535) กล่าวว่า การประเมินผลเป็นกระบวนการในการตัดสินคุณค่าของสิ่งใดอย่างมีหลักเกณฑ์ เพื่อสรุปว่าสิ่งนั้นดีหรือเลวปานใด

สมคิด พรหมจ้อย (2530) กล่าวว่า การประเมิน เป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศ เพื่อช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพสูง

การประเมิน (Evaluation) = การวัด (Measurement) + การตัดสินใจ (Judgement)

การประเมินผลเป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงการหรือแผนงานตลอดจนการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของโครงการหรือแผนงานนั้น ๆ ว่ามีมากน้อยเพียงใด การประเมินผลเป็นกระบวนการบ่งชี้ถึงคุณค่าของโครงการหรือแผนงานกล่าวคือ แผนงานหรือโครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้วได้ผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือแผนงานหรือไม่เพียงใดสามารถทำได้ทั้งการประเมินก่อนเริ่มโครงการ การประเมินขณะที่แผนงานหรือโครงการกำลังดำเนินการอยู่ และการประเมินผลแผนงานหรือโครงการหลังจากการดำเนินงานได้สิ้นสุดแล้ว

จากความหมายของการประเมินผลดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการวัดผลสัมฤทธิ์ของแผน แผนงานหรือโครงการทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของแผน แผนงานหรือโครงการ กับมาตรฐานที่กำหนดไว้ และตัดสินว่ามีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลหรือมีความพึงพอใจในระดับใด

ประเภทของการประเมินโครงการ

การแบ่งประเภทการประเมินโครงการคงมิใช่เป็นการกำหนดเกณฑ์เด็ดขาด แต่จำเป็นต้องอาศัยเกณฑ์หลายชนิดมาจำแนกประเภท เช่น ใช้เวลา วัตถุประสงค์ วิธีการ และรูปแบบ การประเมินมาบ่งบอกถึงประเภทของการประเมิน ซึ่งในที่นี้อาจจำแนกการประเมินโครงการ ออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. การประเมินโครงการก่อนดำเนินการ (Preliminary Evaluation) เป็นการศึกษาระเมินความเป็นไปได้ (Feasibility Study) ก่อนที่เริ่มโครงการใด ๆ โดยอาจทำการศึกษาดังถึง ประสิทธิภาพของปัจจัยป้อน ความเหมาะสมของกระบวนการที่คาดว่าจะนำมาใช้ในการบริหารจัดการโครงการ ปัญหา อุปสรรค ความเสี่ยงของโครงการ ตลอดจนผลลัพธ์ หรือประสิทธิผลที่คาดว่าจะได้รับ ในขณะที่เดียวกันก็อาจจะศึกษาผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในด้านต่าง ๆ

- การประเมินผลกระทบด้านสังคม(Social Impact Assessment-SIA)
- การประเมินผลกระทบด้านนิเวศ(Ecological Impact Assessment-EIA)
- การประเมินผลกระทบด้านการเมือง(Political Impact Assessment-PIA)
- การประเมินผลกระทบด้านเทคโนโลยี(Technological Impact Assessment-TIA)
- การประเมินผลกระทบด้านประชากร(Population Impact Assessment-PIA)
- การประเมินผลกระทบด้านนโยบาย(Policy Impact Assessment-POIA)
- การประเมินผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ(Economic Impact Assessment)

การประเมินโครงการก่อนการดำเนินการนี้มีประโยชน์สำหรับนักลงทุน เพื่อศึกษาดูว่าก่อนลงมือโครงการใด ๆ นั้น จะเกิดความคุ้มค่าแก่การลงทุน (Cost effectiveness) หรือจะเกิดผลกระทบต่อระบบสิ่งแวดล้อมทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ประชากร เทคโนโลยี และระดับนโยบายหรือไม่ หากได้ทำการศึกษารอบคอบแล้วอาจจะได้ผลการคาดการณ์ล่วงหน้าว่า จะได้เกิดประโยชน์หรือโทษอย่างไร ปัญหา อุปสรรค เป็นอย่างไร เพื่อผู้เป็นเจ้าของโครงการจะได้ตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะเลิกโครงการหรือปรับปรุงองค์ประกอบ และกระบวนการบริหารจัดการโครงการเพียงใด เพื่อให้เกิดผลดี

2. การประเมินระหว่างดำเนินการโครงการ (Formative evaluation) เป็นการประเมินผลเพื่อการปรับปรุงเป็นสำคัญซึ่งมักจะใช้ประเมินผลระหว่างแผนหรือระหว่างพัฒนาโครงการ ผลที่ได้จาก Formative evaluation นั้น จะช่วยตั้งวัตถุประสงค์ของโครงการให้เป็นไปตามเป้าหมายที่แท้จริง นอกจากนี้ Formative evaluation อาจใช้ในระหว่างดำเนินโครงการ จะช่วยตรวจสอบว่า โครงการได้ดำเนินไปตามแผนของโครงการอย่างไร อาจเรียกชื่อเฉพาะว่า Implementation evaluation หรือ Formative evaluation อาจตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงการว่าดำเนินได้ผลเพียงไร เรียกว่า Progress evaluation

โดยทั่วไปแล้ว Formative evaluation อาจใช้ประเมินสิ่งต่อไปนี้

1. ทบทวนแผนของโครงการ
2. การสร้างแผนของโครงการ
3. การพัฒนาแบบสอบถาม (Questionnaire) หรือรายการ (Check list) สำหรับรวบรวมข้อมูลตามเรื่องที่ต้องการ
4. การคัดเลือกวิธีการวัดผลที่เหมาะสม
5. การกำหนดตารางเวลาการประเมินผลให้สอดคล้องกับการดำเนินโครงการ
6. การเตรียมข้อมูลที่จะเป็นข่าวสารสำหรับการรายงานและเสนอแนะสำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ
7. การแนะนำแนวทางปรับปรุง การแก้ปัญหา และการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติของโครงการ

3. การประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการหรือประเมินผลผลิต (Summative Evaluation) เป็นการประเมินผลรวมสรุป มักจะใช้ประเมินหลังสิ้นสุดโครงการ สำหรับโครงการที่มีการดำเนินระยะยาวก็อาจใช้ Summative Evaluation ในการสรุปย่อความระยะยาวต่าง ๆ ข้อมูลที่ได้จากระยะต่าง ๆ จะช่วยให้มีการประเมินสรุปรวมนั้น ส่วนใหญ่จะรวบรวมจากผลของ Formative evaluation เป็น Summative Evaluation ซึ่งผลสรุปที่ได้จะนำสู่การรายงาน ว่า โครงการได้บรรลุเป้าหมาย (Goals) หรือไม่อย่างไร ตลอดจนการรายงานถึงสถานภาพของโครงการว่าประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวเพียงไร มีปัญหาหรืออุปสรรคใดที่ต้องแก้ไขปรับปรุงข้อมูลเหล่านี้จะช่วยให้ผู้บริหารโครงการสามารถนำไปสู่การตัดสินใจว่า โครงการนั้นควรดำเนินการต่อหรือยกเลิก

4. การประเมินประสิทธิภาพ การประเมินโครงการโดยทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศไทยที่ผ่านมา ยังจำกัดอยู่ตามเพียงการประเมินผลผลิต โดยมุ่งที่จะทราบความสำเร็จหรือความล้มเหลวของโครงการเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้ให้บริการหรือผู้ให้ทุนในการยุติหรือขยายโครงการ แต่ในปัจจุบันนักประเมินและผู้บริหารโครงการ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินประสิทธิภาพของโครงการด้วย โดยถือว่าเป็นประเภทของการประเมินที่จำเป็นสำหรับโครงการบริการทั่วไป เพราะจะช่วยเสริมให้โครงการเหล่านั้น สามารถดำเนินการอย่างสอดคล้องกับสภาพการณ์ของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โครงการที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาท้องถิ่น หรือโครงการที่เป็นตัวกำหนดเกณฑ์สำคัญสำหรับประกันโครงการขนาดใหญ่ระดับชาติที่ไม่ต้องสูญเสียทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดโดยไม่จำเป็น การดำเนินโครงการบริการสังคมนั้นจะไม่มุ่งแต่เพียงความสำเร็จของโครงการเท่านั้น แต่จะต้องให้คุ้มค่าในเชิงของประสิทธิภาพด้วย

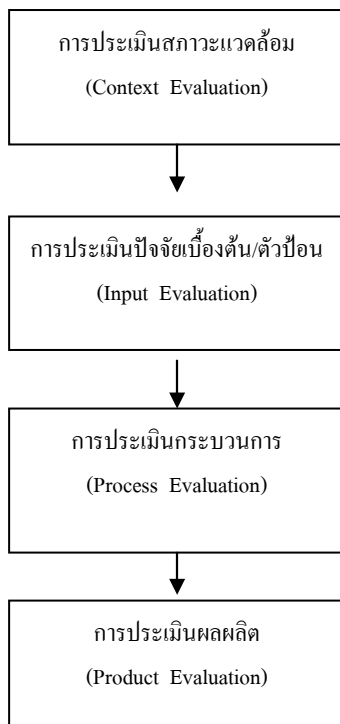
โดยปกติการประเมินประสิทธิภาพของโครงการมักจะเริ่มจากคำถามต่าง ๆ กัน เช่น

1. ความสำเร็จของโครงการนั้น ๆ เมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายแล้วมีความเหมาะสมหรือไม่
2. ผลผลิตของโครงการเกิดจากปัจจัยที่ลงทุนไปใช่หรือไม่
3. โครงการนี้มีผลผลิตสูงกว่าโครงการอื่น ๆ เมื่อลงทุนเท่ากันหรือไม่ และเพราะเหตุใด

รูปแบบการประเมินโครงการ

แนวคิดและโมเดลชิปในการประเมินของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model)

ในปี ค.ศ. 1971 สตัฟเฟิลบีมและคณะได้เขียนหนังสือทางการประเมินออกมาหนึ่งเล่ม ชื่อ “Educational Evaluation and decision Making” หนังสือเล่มนี้ได้เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางในวงการศึกษาของไทยเพราะได้ให้แนวคิดและวิธีการทางการวัดและประเมินผลการศึกษาได้อย่างน่าสนใจและทันสมัยด้วย นอกจากนั้น สตัฟเฟิลบีมก็ได้เขียนหนังสือเกี่ยวกับการประเมินและรูปแบบของการประเมินอีกหลายเล่มอย่างต่อเนื่อง จึงกล่าวได้ว่า ท่านผู้นี้เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทฤษฎีการประเมิน จนเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในปัจจุบัน เรียกว่า CIPP Model

ภาพประกอบ 1 รูปแบบการประเมินแบบซิป (CIPP Model)

รูปแบบการประเมินแบบซิป (CIPP Model) เป็นการประเมินภาพรวมของโครงการ ตั้งแต่บริบท ปัจจัยป้อน กระบวนการ และผลผลิต (Context, Input, Process and product) โดยจะใช้วิธีการสร้างเกณฑ์และประสิทธิภาพของโครงการ ทั้งภาพรวมหรือรายปัจจัยเป็นสำคัญ ซึ่งพออธิบายได้ดังนี้

การประเมินด้านบริบท หรือประเมินเนื้อความ (context Evaluation) เป็นการศึกษาปัจจัยพื้นฐานที่นำไปสู่การพัฒนาเป้าหมายของโครงการ ได้แก่ บริบทของสภาพแวดล้อม นโยบาย วิสัยทัศน์ ปัญหา แหล่งทุน สภาพความผันผวนทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ตลอดจนแนวโน้มการก่อตัวของปัญหาที่อาจจะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินโครงการ เป็นต้น

การประเมินปัจจัยป้อน (Input Evaluation) เพื่อค้นหาประสิทธิภาพขององค์ประกอบที่นำมาเป็นปัจจัยป้อน ซึ่งในด้านการท่องเที่ยวอาจจะจำแนกเป็นบุคคล สิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ศักยภาพการบริหารงาน ซึ่งแต่ละปัจจัยก็ยังมีจำแนกย่อยออกไปอีก เช่น บุคคล อาจพิจารณาเป็น เพศ อายุ มีสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ความพึงพอใจ ความคาดหวัง ทักษะคติ ศักยภาพ ความสามารถ ประสบการณ์ ความรู้ คุณวุฒิทางการศึกษา ถิ่นที่อยู่และลักษณะกระบวนการกลุ่ม เป็นต้น

การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการศึกษาต่อจากการประเมินบริบทและปัจจัยป้อนว่า กระบวนการเป็นไปตามแผนที่วางไว้ เป็นการศึกษาค้นหาข้อบกพร่อง จุดอ่อน หรือจุดแข็งของกระบวนการบริหารจัดการ โครงการที่จะนำโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด

การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการตรวจสอบประสิทธิผลของโครงการ โดยเฉพาะความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับผลลัพธ์ที่ได้แล้วนำเกณฑ์ที่กำหนดไว้ไปตัดสิน เกณฑ์มาตรฐานนั้นอาจจะกำหนดขึ้นเองหรืออาศัยเกณฑ์ที่บุคคลหรือหน่วยงานอื่นกำหนดไว้ก็ได้ ซึ่งในที่นี้ผู้วิจัยจะกล่าวในตอนต่อไป

แนวความคิดเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคม

ความสำคัญของงานสวัสดิการสังคม งานสวัสดิการสังคมเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคนทุกคนในสังคม ตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งตาย อาจกล่าวได้ว่าวัฏจักรชีวิต (Life Cycle) ของคนในสังคมแต่ละคน ต้องได้รับบริการขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น บริการด้านสุขภาพอนามัย บริการด้านการศึกษา บริการด้านที่อยู่อาศัย เป็นต้น ซึ่งมักจะมีข้อคำถามว่า ใครควรจะทำหน้าที่จัดระบบสวัสดิการสังคมให้กับประชาชน และใครควรจะได้รับบริการบ้าง คนทุกคนในสังคมหรือกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในสังคมควรจะได้รับดูแลก่อน ทำอย่างไรที่จะทำให้คนในสังคมได้รับบริการสวัสดิการสังคมอย่างทั่วถึง การกระจายบริการหรือทรัพยากรให้กับประชาชนที่มีลักษณะปัญหาหลากหลาย แตกต่างกันได้บริการอย่างเป็นธรรม ประเด็นเหล่านี้ยังมีข้อโต้แย้งเป็นอย่างมาก ทั้งในด้านปรัชญา แนวคิด พัฒนาการของสังคมแต่ละสังคม และการประยุกต์ใช้ในลักษณะของนโยบาย แผนงานและกิจกรรม

ในอดีตการดูแลคุ้มครองสมาชิกของสังคมเป็นบทบาทหน้าที่ของสถาบันครอบครัว ครอบครัวจึงเป็นสถาบันแรกที่สำคัญต่อการสร้างระบบความมั่นคงของมนุษย์และสังคม ระบบการดูแลสมาชิกในครอบครัวจึงขึ้นอยู่กับระบบเศรษฐกิจฐานะของครอบครัวนั้นๆ ว่าเป็นอย่างไร แต่ถ้าครอบครัวใดไม่สามารถทำหน้าที่เบื้องต้นได้ ระบบสนับสนุนทางสังคม รองลงมาคือ ระบบเครือญาติ ระบบเพื่อนบ้าน ระบบชุมชนก็จะทำหน้าที่ให้การดูแล สงเคราะห์แบบชั่วคราว ในขณะที่องค์กรภาครัฐจะเข้ามามีบทบาทรับผิดชอบก็ต่อเมื่อระบบสนับสนุนทางสังคมที่ใกล้ชิดของบุคคลนั้นไม่สามารถทำหน้าที่ดังกล่าวได้

หน้าที่สำคัญของรัฐอีกประการหนึ่งคือ การดูแลรับผิดชอบให้ประชาชนที่เดือดร้อน ให้ได้รับบริการสังคมขั้นพื้นฐานหรือบริการสวัสดิการสังคมจากรัฐ ฉะนั้นสิทธิของประชาชนในฐานะที่เป็นพลเมืองของรัฐ (Civil Right) ก็ควรจะได้รับบริการพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของ รัฐ รัฐในฐานะผู้ปกครองที่มีอำนาจซึ่งมีหน้าที่โดยชอบธรรมที่จะจัดสรรทรัพยากรให้กับประชาชน ในอดีตรัฐกับประชาชนได้สร้างพันธะสัญญาร่วมกันที่เรียกว่า “สัญญาประชาคม” อำนาจของรัฐจึงเป็นอำนาจที่ชอบธรรม รัฐบาลจึงมีหน้าที่หลักโดยมีนโยบายการดูแลทุกข์และสุขของประชาชนให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ตามอัธยาศัยของตน ประชาชนส่วนใหญ่จึงมีความศรัทธาเชื่อถือต่ออำนาจรัฐว่าเป็นผู้ที่เหมาะสมต่อการจัดบริการสวัสดิการสังคมได้เป็นอย่างดี

รัฐได้พยายามผลักดันระบบสวัสดิการสังคมในรูปแบบของโครงการหลักประกันแทน ควบคู่กับการกระจายอำนาจลงมาภาคท้องถิ่นและภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดบริการสวัสดิการสังคมมากขึ้น การจัดระบบสวัสดิการสังคมจึงไม่ใช่บทบาทของรัฐเช่นที่ผ่านมา ประชาชนกลุ่มต่างๆ ได้มีการเคลื่อนไหว รวมกลุ่มและเรียกร้องผลักดันให้เกิดระบบสวัสดิการสังคมที่มีรูปแบบหลากหลาย โดยเริ่มจากความพร้อมของกลุ่มเล็กๆ ที่ตระหนักและเห็นความสำคัญของการสร้างระบบความมั่นคงทางสังคมให้กับกลุ่มของตนเองในลักษณะของกองทุนสวัสดิการชุมชน ที่อาศัยจากการระดมทุนตามศักยภาพของคนในชุมชนเป็นหลัก รูปแบบการบริหารจัดการที่มีความยืดหยุ่น คำนึงถึงปัญหาและความต้องการของคนในชุมชนเป็นหลัก กระแสการเปลี่ยนแปลงระบบสวัสดิการสังคมไทย จึงขึ้นอยู่กับประชาคมต่างๆ มากกว่าการปล่อยให้รัฐทำหน้าที่ดูแลด้านสวัสดิการสังคมอีกต่อไป

สวัสดิการสังคม หมายถึง ระบบการจัดบริการทางสังคมซึ่งเกี่ยวกับการป้องกัน การแก้ไขปัญหา การพัฒนา และการส่งเสริมความมั่นคงทางสังคม เพื่อตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชน ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้อย่างทั่วถึง เหมาะสม เป็นธรรมและให้เป็นไปตามมาตรฐาน ทั้งทางด้านการศึกษา สุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย การทำงานและการมีรายได้ นันทนาการ กระบวนการยุติธรรม และบริการสังคมทั่วไป โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิที่ประชาชนจะต้องได้รับ และการมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมทุกระดับ

ในที่นี้ หมายถึง ระบบการจัดบริการสังคมที่จัดขึ้นโดยภาคส่วนต่างๆ ของสังคม ได้แก่ ภาครัฐ ภาคองค์กรพัฒนาเอกชน ภาคองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคองค์กรชุมชน (ชุมชนและประชาชน) ที่มุ่งตอบสนองต่อความต้องการจำเป็นพื้นฐานของประชาชนตามสิทธิที่ประชาชนจะต้องได้รับ เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีการพัฒนาที่ยั่งยืนในระยะยาว

การจัดสวัสดิการสังคม หมายถึง การจัดบริการสวัสดิการตามมาตรฐานที่พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.2546 กำหนด

รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคม หมายถึง การจัดสวัสดิการสังคมที่เกิดขึ้นในความเป็นจริงของสังคมไทย ขึ้นอยู่กับการให้ความหมายโดยใช้ฐานคิดในลักษณะใดลักษณะหนึ่งในสังคมนั้นๆ โดยทั่วไปที่ปรากฏมี ดังนี้

1. รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมตามพื้นที่ (Area - based)

การจัดสวัสดิการสังคมในรูปแบบของพื้นที่เป็นฐาน โดยทั่วไปเป็นการจัดตามพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ พื้นที่การปกครองประเทศ เช่น ภาค จังหวัด อำเภอ ท้องถิ่น ตำบล รูปแบบการจัดสวัสดิการลักษณะนี้ หน่วยงานในพื้นที่จะต้องมาร่วมกันจัดบริการตามภารกิจ หน้าที่ขององค์กรสวัสดิการสังคม เพื่อให้เกิดความครอบคลุม ทัวถึง เป็นธรรม และมีมาตรฐานที่ดีด้านคุณภาพบริการ

รูปแบบสวัสดิการตามพื้นที่เป็นฐาน จึงมีข้อจำกัดต่อการเข้าถึงแหล่งบริการของกลุ่มเป้าหมาย เพราะต้องแสดงหลักฐานสิทธิตามภูมิลำเนาของการตั้งถิ่นฐานที่อยู่อาศัยเป็นหลัก ปัจจุบันรูปแบบนี้ จึงควรพัฒนาโดยใช้มิติอื่นๆ มาร่วม เช่น ใช้ทั้งพื้นที่เป็นฐาน (Area - based) ร่วมกับการใช้โครงสร้างการบริหารงานขององค์กรภาครัฐ (Functional - based) และการใช้การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ (Participation - based) เพื่อให้เกิดรูปแบบการจัดสวัสดิการทั้งแนวตั้ง (การส่งการจากบนลงล่าง) และแนวราบร่วมกันที่สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่างๆ

2. รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมตามวิธีการ (Methods)

รูปแบบนี้ให้ความสำคัญกับวิธีการให้บริการทางสังคมสงเคราะห์ระดับจุลภาค เช่น เฉพาะราย กลุ่มชนและชุมชน ซึ่งถือเป็นรูปแบบการจัดบริการ โดยตรงกับกลุ่มเป้าหมาย ขณะที่การให้บริการโดยทางอ้อมระดับมหภาค เช่น การบริหารงานองค์กรและการวิจัยก็เป็นการสนับสนุนให้เกิดรูปแบบการจัดสวัสดิการใหม่ๆ ขึ้น แต่โดยทั่วไปรูปแบบการจัดสวัสดิการจะเน้นที่การให้บริการเฉพาะรายมาก จึงส่งผลให้รูปแบบการจัดสวัสดิการในวิธีการอื่นๆ ถูกให้ความสำคัญน้อยกว่ารูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมในลักษณะนี้ จึงต้องใช้ทั้งระดับจุลภาคร่วมกับระดับมหภาค

ปัจจุบันรูปแบบการจัดสวัสดิการฯ จึงต้องมีการพัฒนาหลายๆ วิธีการทางสังคมสงเคราะห์ เน้นการบูรณาการร่วมกัน โดยเฉพาะการกระทำทางสังคม (Social Action) เช่น การรณรงค์ การผลักดัน การต่อรองกับกลไกต่างๆ ทางสังคม เพื่อให้เกิดรูปแบบสวัสดิการใหม่ๆ ขึ้น

3. รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมในลักษณะของการเคลื่อนไหวทางสังคม (Social Movement)

รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมในลักษณะนี้เป็นการสร้างกระแสใหม่ กระแสทางเลือกของสังคมต่อการจัดสวัสดิการที่เชื่อมโยงกับประเด็นปัญหาสำคัญของสังคมที่เชื่อว่า ต้องเสริมสร้างพลังอำนาจ (Empowerment) ให้กลุ่มเป้าหมายต่างๆ ให้รู้จักการปกป้อง คุ้มครองสิทธิของตนเอง การเมือง และสังคมวัฒนธรรม การเคลื่อนไหวทางสังคมก็เพื่อสร้างความตระหนักของคนใน

สังคมความรับผิดชอบทางสังคมร่วมกันด้านสวัสดิการสังคม เช่น การใช้เครือข่าย การใช้องค์กรชุมชนเคลื่อนไหวต่อรองกับอำนาจรัฐ เป็นต้น รูปแบบนี้เชื่อว่าจำเป็นต้องกำหนดแผน ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย กลไกการทำงาน เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนไปในทิศทางที่เหมาะสม

4.รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมโดยสถาบัน (Institutional - based)

รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมโดยสถาบันเป็นการจัดสวัสดิการที่รัฐเชื่อว่า รัฐควรแทรกแซงการจัดสวัสดิการให้กับประชาชน โดยใช้โครงสร้างอำนาจของรัฐทำหน้าที่จัดระบบสวัสดิการสังคมในลักษณะต่างๆ เช่น สวัสดิการภาคบังคับ เป็นการจัดผ่านกลไกนโยบายสังคมทางกฎหมาย เช่น บริการประกันสังคม บริการการศึกษาภาคบังคับ บริการประกันสุขภาพ บริการสถานสงเคราะห์ต่างๆ เป็นต้น แต่เนื่องจากบริการดังกล่าวไม่สามารถตอบสนองกับความต้องการของคนทุกคนในสังคมได้ จึงทำให้เกิดรูปแบบการจัดบริการสวัสดิการที่ลดการพึ่งพาสถาบันของรัฐลง (Deinstitutional - based) บริการในลักษณะนี้จะเกิดขึ้นจากภาคส่วนของชุมชน ประชาชนที่มีศักยภาพ ความเข้มแข็งเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดบริการเฉพาะกลุ่ม เช่น กลุ่มสัจจะออมทรัพย์ กลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์ชุมชน บริการลักษณะนี้มีความเชื่อที่ว่า รัฐควรลดบทบาทการแทรกแซงการจัดสวัสดิการลง แต่ปล่อยให้กลไกของชุมชน ประชาชนทำหน้าที่จัดสวัสดิการแทนรัฐ

พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.2546 ได้ให้ความหมาย “สวัสดิการสังคม” หมายถึง ระบบการจัดบริการสังคม ซึ่งเกี่ยวกับการป้องกัน การแก้ไขปัญหา การพัฒนา และการส่งเสริมความมั่นคงทางสังคม เพื่อตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้อย่างทั่วถึง เหมาะสม เป็นธรรม และให้เป็นไปตามมาตรฐานทั้งทางด้านการศึกษา สุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย การทำงานและการมีรายได้ นันทนาการ กระบวนการยุติธรรม และบริการทางสังคมทั่วไป โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิที่ประชาชนจะต้องได้รับ และมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมทุกระดับ

แนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ความหมายของผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุโดยทั่วไป หมายถึง บุคคลที่มีชีวิตอยู่ในช่วงวัยสุดท้ายของชีวิต ซึ่งเป็นวัยเสื่อมทางด้านร่างกาย จิตใจ และหน้าที่การงานทางสังคม ซึ่งแต่ละคนจะปรากฏอาการเสื่อมแตกต่างกัน นอกจากอาการเสื่อมดังกล่าวแล้ว ยังได้ใช้เกณฑ์อายุ 60 ปีเป็นเกณฑ์สากล เพื่อให้ทราบว่าคุณภาพ

ใดสมควรเป็นผู้สูงอายุ สำหรับความหมายผู้สูงอายุในทางวิชาการนั้น มีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลาย ดังนี้

องค์การสหประชาชาติ ซึ่งได้จัดสมัชชาโลกเกี่ยวกับผู้สูงอายุเมื่อปี พ.ศ.2525 ณ กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย ได้ให้ความหมายของคำว่า “ผู้สูงอายุ” คือ บุคคลทั้งเพศชายและเพศหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป

ฝน แสงสิงแก้ว (2526) ได้ให้ความหมายของผู้สูงอายุไว้ว่า เป็นบุคคลในวัย สุดท้ายของวงจรชีวิต ซึ่งจะเริ่มต้นตั้งแต่วัยทารก วัยเด็ก วัยหนุ่มสาว และวัยชรา และกำหนดเกณฑ์ปลดเกษียณจากราชการคือ ตั้งแต่อายุ 60 ปีขึ้นไปเป็นการเริ่มต้นของวัยชรา

บรรลุ ศิริพานิช (2526) ได้ให้ความหมายของผู้สูงอายุไว้ว่า เป็นบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป โดยนับอายุตามอายุในปีปฏิทิน ซึ่งเน้นเกณฑ์ที่องค์การระหว่างประเทศได้ประชุมตกลงกันเป็นมาตรฐานสากลในการกำหนดความหมายของผู้สูงอายุทั้งชายและหญิง

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2528) ได้แยกระดับ คือ อายุระหว่าง 60 - 75 ปีเรียกว่า วัยเริ่มมีอายุ (Young old) และระยะที่ 2 อายุตั้งแต่ 75 ปีขึ้นไป เรียกว่า เป็นวัยที่มีอายุเต็มที่ (old หรือ really old)

กรมประชาสงเคราะห์ (2530) ได้ให้ความหมายคำว่า ผู้สูงอายุ หมายถึงการพัฒนาเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องในระยะสุดท้ายของช่วงอายุของมนุษย์ ความสูงอายุนี้จะเริ่มตั้งแต่เกิดมาและดำเนินการต่อเนื่องไปจนถึงสิ้นสุดอายุขัยของสิ่งที่มีชีวิตนั้น และกำหนดให้บุคคลที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปเป็นผู้สูงอายุ

สมศักดิ์ ศรีสันติสุข (2539) ได้ให้ความหมายของผู้สูงอายุไว้ว่า หมายถึงบุคคลที่สังคมได้กำหนดเกณฑ์อายุเมื่อมีชีวิตอยู่ในช่วงวัยสุดท้ายของชีวิต ซึ่งเป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม

ส่วนผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับผู้สูงอายุ (Gerontologists) ได้กำหนดหลักเกณฑ์ของความเป็นผู้สูงอายุไว้ 4 ประเภทคือ (Hall, 1976; กชกร สังขชาติ, 2538)

1. การสูงอายุดามวัย (Chronological aging) หมายถึง การนับจำนวนอายุจริงตามปีปฏิทิน โดยนับจากปีที่เกิดเป็นต้นไป

2. การสูงอายุดามสภาพร่างกาย (Biological aging) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของร่างกายที่เกิดขึ้นทั้งด้านสภาพ เช่น ผิวหนังเหี่ยวย่น ผมหงอก เป็นต้น และกระบวนการหน้าที่ที่ปรากฏขณะที่มีอายุเพิ่มมากขึ้น

3. การสูงอายุดตามสภาพจิตใจ (Psychological aging) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงในหน้าที่ของการรับรู้แนวความคิด ความจำ การเรียนรู้ เชาวน์ปัญญาและลักษณะบุคลิกภาพที่ปรากฏในระยะต่าง ๆ ของชีวิตแต่ละคน เช่น เกิดความกลัวในการถูกทอดทิ้ง ความจำเสื่อมใจน้อย เป็นต้น

4. การสูงอายุดตามสภาพสังคม (Sociological aging) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงบทบาทหน้าที่ สถานภาพของบุคคลในระบบสังคม เช่น ครอบครัว หน่วยงานของราชการ สโมสร และอื่น ๆ เป็นต้น

จะเห็นว่า มีผู้พยายามให้ความหมายของผู้สูงอายุไว้มากมาย ซึ่งเกณฑ์ที่กำหนดความเป็นผู้สูงอายุนั้นมีความหมายแตกต่างกันตามสังคม และระยะเวลาของผู้สูงอายุ ในการกำหนดผู้สูงอายุในสังคมดั้งเดิมนั้น แต่ละสังคมมักใช้บทบาทที่ผู้สูงอายุมีต่อสังคมเป็นเกณฑ์ บทบาทต่าง ๆ นี้มักจะเป็นบทบาทที่แสดงถึงความเป็นผู้นำ และมีความรับผิดชอบสูง ส่วนในสังคมสมัยใหม่มักจะใช้อายุตามปฏิทินเป็นเกณฑ์ในการกำหนดความเป็นผู้สูงอายุ จากความหมายของผู้สูงอายุดังกล่าวจึงพอสรุปได้ว่า ผู้สูงอายุ หมายถึง ผู้ที่อยู่ในวัยช่วงสุดท้ายของชีวิต เป็นผู้ที่มียุคค่าและได้ทำประโยชน์ให้แก่สังคมมาเป็นระยะเวลายาวนาน การกำหนดให้บุคคลเป็นผู้สูงอายุขึ้นอยู่กับลักษณะของสังคมแต่ละสังคม

แนวความคิดเกี่ยวกับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ที่มาของโครงการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

โครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2536 ในระยะแรกอยู่ในความรับผิดชอบของกรมประชาสงเคราะห์จัดสรรให้ผู้สูงอายุทุกจังหวัด หมู่บ้านละ 3-5 คน คนละ 200 บาทต่อเดือน ต่อมาบริการเบี้ยยังชีพได้ขยายกลุ่มเป้าหมายและงบประมาณเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ โดยในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ รัฐบาลได้มีการจัดสรรเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเพิ่มเติมอีก 100 บาทเป็น 300 ต่อคนต่อเดือน

ระยะแรกของการดำเนินการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอยู่ในความดูแลของกรมประชาสงเคราะห์ ซึ่งได้มอบหมายให้สำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัดเป็นผู้ดำเนินการผ่านศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน เมื่อกรมประชาสงเคราะห์ได้เข้าไปรวมอยู่ในสังกัดของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมในปี 2536 ส่งผลให้บริการดังกล่าวถูกโอนงานไปให้แรงงานและสวัสดิการสังคมจังหวัดเป็นผู้ดูแลร่วมกับกรมประชาสงเคราะห์ จากนั้นนโยบายการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นของรัฐบาล

ส่งผลให้ในปี 2544 กรมประชาสงเคราะห์ได้เริ่มดำเนินการถ่ายโอนภารกิจของบริการเบี้ยยังชีพมาให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและกรุงเทพมหานครดำเนินการแทน โดยให้เป็นไปตามระเบียบกรมประชาสงเคราะห์ว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ.2543 และจากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2544 และวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2545 ได้มีการอนุมัติเปลี่ยนแปลงการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นราย 6 เดือน 2 งวดๆละ 1,800 บาท รวมเป็นเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุทั้งปี 3,600 บาท (เดือนละ 300 บาท) และในปี 2546 งบประมาณเบี้ยยังชีพไปอยู่ที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย เป็นผู้ดำเนินการแทนสำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัด

การดำเนินงานเรื่องเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 ได้กำหนดสิทธิของผู้สูงอายุในเรื่องของการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม ในมาตรา 11 (11) ซึ่งประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีได้กำหนดให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ ทั้งนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในฐานะเป็นหน่วยงานกลางในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 ได้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนข้อมูลให้กับกระทรวงมหาดไทย เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการนำไปกำหนดนโยบายในเรื่องการดำเนินงานเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

สำหรับการติดตามผลการดำเนินงานเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ได้อาศัยกลไกของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ในการรับทราบสถานการณ์ ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะการดำเนินงาน นอกจากนี้ในส่วนภูมิภาคจะมีสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเป็นหน่วยประสานการดำเนินงานเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในระดับพื้นที่และเนื่องจากปัจจุบันระดับค่าครองชีพมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง อัตราค่าเบี้ยยังชีพที่ผู้สูงอายุได้รับอยู่ไม่เพียงพอกับการยังชีพ กระทรวงมหาดไทยจึงขออนุมัติหลักการจากคณะรัฐมนตรีเพื่อปรับเพิ่มเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจากอัตราเดิมคนละ 300 บาทต่อเดือน เป็น อัตราคนละ 500 บาทต่อเดือน โดยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2549 ลงมติอนุมัติในหลักการให้ปรับเพิ่มตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ

โครงการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเดือนละ 500 บาท เป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ซึ่งดำเนินการมาตั้งแต่เดือน เมษายน 2552 เรื่อยมา และโครงการนี้ยังเป็นหนึ่งในโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลชุดนี้ ซึ่งเป็นนโยบายที่เน้นให้เงินไหลลงสู่ประชาชนมากที่สุด เพื่อให้ประชาชนมีอำนาจในการซื้อ ส่งผลให้เกิดเงินทุนหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ โครงการ

เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ดำเนินการภายใต้หลักกฎหมายรัฐธรรมนูญ โดยเกี่ยวข้องตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญพ.ศ.2550 ในมาตราต่อไปนี้เป็นส่วนที่ 5 สิทธิในการรับบริการสาธารณสุขและสวัสดิการจากรัฐ มาตรา 53 บุคคลซึ่งมีอายุเกิน 60 ปีบริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะอย่างสมศักดิ์ศรี และความช่วยเหลือที่เหมาะสมแก่รัฐ

-ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548

-ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2552

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ผู้มีคุณสมบัติได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) มีอายุ 60 ปี บริบูรณ์ขึ้นไป (ในกรณีที่ในทะเบียนราษฎรไม่ปรากฏวันที่เดือนเกิด ให้ถือว่าบุคคลนั้นเกิดในวันที่ 1 มกราคม ของปีนั้น
- (3) ไม่เป็นผู้ได้รับสวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แก่ ผู้รับเงินบำนาญ เบี้ยหวัด บำนาญพิเศษ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน ผู้สูงอายุที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ได้รับเงินเดือน ค่าตอบแทน รายได้ประจำ หรือผลประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้เป็นประจำ ยกเว้นผู้พิการและผู้ป่วยเอดส์ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548

ขั้นตอนการยื่นคำขอและวิธีการพิจารณาคุณสมบัติผู้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

(1) ผู้สูงอายุที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด แต่ยังไม่ได้ลงทะเบียนตามข้อ 8 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2552 โดยผู้สูงอายุต้องมายื่นคำขอรับเงินสวัสดิการผู้สูงอายุด้วยตนเอง หรือในกรณีมีความจำเป็นที่ไม่สามารถมาลงทะเบียนด้วยตนเองได้ ผู้สูงอายุอาจมอบอำนาจเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้อื่นเป็นผู้ยื่นคำขอลงทะเบียนพร้อมกับสำเนาบัตรประชาชนของผู้รับมอบอำนาจ โดยลงทะเบียนตามวัน เวลาที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด ภายในเดือนพฤศจิกายนของทุกปี

(2) ผู้สูงอายุต้องนำหลักฐานเอกสารแสดงตน ดังนี้

- 2.1 บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐที่มีรูปถ่ายพร้อมสำเนา
- 2.2 ทะเบียนบ้านพร้อมสำเนา
- 2.3 สำเนาสมุดบัญชีธนาคาร สำหรับกรณีที่ผู้ขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุประสงค์จะขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุผ่านธนาคาร

(3) ในการยื่นคำขอลงทะเบียนรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุจะต้องแสดงความประสงค์ขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุโดยวิธีใดวิธีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- 3.1 รับเงินสดด้วยตนเอง
- 3.2 รับเงินสดโดยบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้มีสิทธิ
- 3.3 โอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามผู้สูงอายุที่มีสิทธิรับเงิน
- 3.4 โอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้สูงอายุผู้มีสิทธิได้รับเงิน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วยงานวิจัย ดังต่อไปนี้

ทรงธรรม สวณิยะ (2540) ได้ศึกษาเรื่อง “ การถ่ายโอนงานของกรมประชาสงเคราะห์ให้องค์การบริหารส่วนตำบล” ผลการศึกษาพบว่ากระบวนการถ่ายโอนงานบางลักษณะของกรมประชาสงเคราะห์ให้องค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่มีผลในทางปฏิบัติ ยังต้องศึกษาในรายละเอียดเกี่ยวกับแนวทางในการถ่ายโอนงาน ตลอดจนการประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ความพร้อมองค์การบริหารส่วนตำบล ในเรื่องของคุณภาพบุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินงาน

วิระดา ติระแพทย์ (2542) ได้ศึกษาเรื่อง “ การนำนโยบายถ่ายโอนงานด้านสวัสดิการสังคมสู่การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล” ผลการศึกษาพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานด้านสวัสดิการสังคมในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านความพร้อมของบุคลากร ด้านโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านงบประมาณสนับสนุนการช่วยเหลือ ด้านวัสดุครุภัณฑ์สนับสนุนการช่วยเหลือ และด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน แสดงว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีความพร้อมไม่เพียงพอที่จะนำนโยบายถ่ายโอนงานด้านสวัสดิการสังคมไปปฏิบัติ

กฤษฎา จันทร์เจริญ (2546) ได้ศึกษาเรื่อง “ศักยภาพการนำนโยบายถ่ายโอนงานด้านสวัสดิการสังคมไปปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 1 ในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า

1. องค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 1 ในจังหวัดเชียงใหม่ มีศักยภาพในการนำนโยบายถ่ายโอนงานด้านสวัสดิการสังคมไปปฏิบัติในระดับปานกลาง

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับศักยภาพในการนำนโยบายการถ่ายโอนงานด้านสวัสดิการสังคมไปปฏิบัติได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ พฤติกรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากร การติดต่อสื่อสาร การสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจการเมือง และสังคม โดยทั้งหมดเป็นความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

3. ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์กับศักยภาพในการนำนโยบายถ่ายโอนงานด้านสวัสดิการสังคมไปปฏิบัติเพียงตัวแปรเดียว คือ เพศ โดยมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

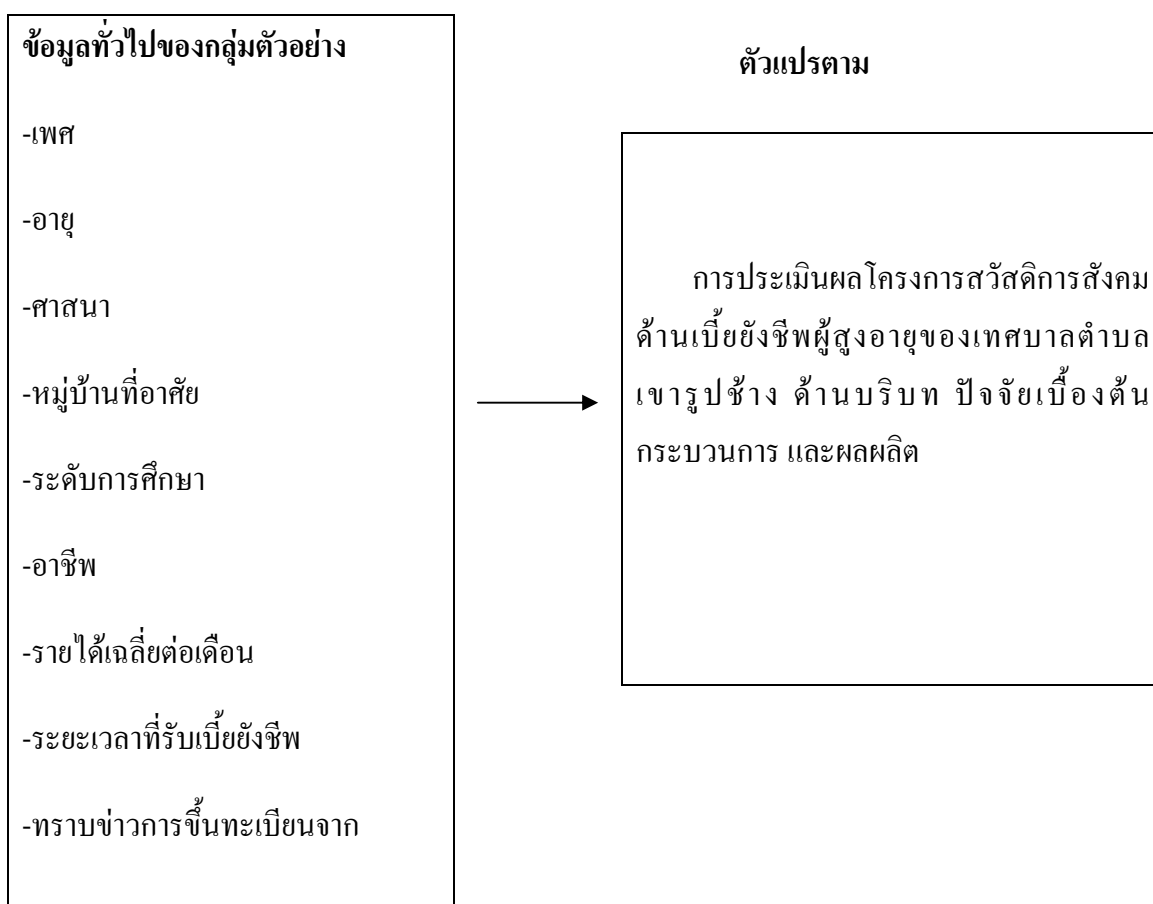
4. ปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายถ่ายโอนงานด้านสวัสดิการสังคมไปปฏิบัติได้แก่ การขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินงาน การขาดบุคลากรที่มีความรู้ในการปฏิบัติงาน ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การขาดข้อมูลสารสนเทศ นอกจากนี้โครงสร้างทางการบริหารและระบบงานยังไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงานด้านสวัสดิการสังคม

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2547) ได้ศึกษาเรื่อง “โครงการการประเมินผลการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพของผู้สูงอายุ” ผลการศึกษาพบว่าเกณฑ์การคัดเลือกผู้สูงอายุได้รับเบี้ยยังชีพ มักให้ความสำคัญกับอายุ 60 ปี ขึ้นไปเป็นหลัก รองลงมาให้ความสำคัญกับความขาดแคลน ยากจน ไม่มีรายได้ มีปัญหาสุขภาพ และช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพมีคุณสมบัติไม่ตรงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ยังมีผู้สูงอายุที่เป็นเครือญาติกับกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้านได้รับเบี้ยยังชีพ วิธีการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุใช้วิธีการโอนเงินผ่านบัญชีผู้สูงอายุมากที่สุด รองลงมา คือ การจ่ายเงินสดให้ผู้สูงอายุ การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นไปอย่างตรงเวลา ผู้สูงอายุได้รับเงินครบถ้วน มีเพียงบางส่วนได้รับเงินไม่ครบ เพราะลูกหลานไปรับเงินแทน แต่ไม่นำมาให้ผู้สูงอายุ พบว่า มีปัญหาคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไม่เหมาะสม รัฐบาลกลไกการตรวจสอบการดำเนินงานในแต่ละระดับที่ชัดเจน และเงินเบี้ยยังชีพที่ให้น้อยเกินไป ไม่ครอบคลุมทั่วถึง และเป็นธรรมกับจำนวนผู้สูงอายุที่เดือดร้อน และแนวทางการพัฒนาโครงการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ควรใช้เกณฑ์พิจารณาหลายลักษณะร่วมกัน กรรมการคัดเลือกผู้ได้รับเบี้ยยังชีพควรมีกรรมการจากภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาคท้องถิ่นร่วมพิจารณา ควรมีการทบทวนรายชื่อผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพ ตามความเหมาะสมทุกปี

กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการศึกษา

การประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเทศบาลตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบแนวคิดและตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ภาพประกอบ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา มีผู้สูงอายุที่ขึ้นทะเบียนยื่นคำขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพ จำนวน 2,621 คน โดยการวิจัยเชิงสำรวจ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเกี่ยวกับประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล รายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้สูงอายุในพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง และเป็นผู้ได้รับสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน 2,621 คน โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
 N = จำนวนประชากร
 e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง (0.05)

$$\begin{aligned} \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} &= \frac{2,621}{1 + 2,621(0.05)^2} \\ &= \frac{2,621}{1 + 2,621(0.0025)} \\ &= \frac{2,621}{1 + 6.55} \\ &= \frac{2,621}{7.55} = 347.15 = 350 \end{aligned}$$

ดังนั้น จะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างของประชากรที่เป็นประชาชนที่ได้รับสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง จำนวน 350 คน จากนั้นจึงทำการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่ต้องการ

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ผู้สูงอายุที่มีสิทธิ รับเบี้ยยังชีพ (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	บ้านบางदान	219	$\frac{219 \times 350}{2,621} = 29.24 = 29$
2	บ้านเขาแก้ว	230	$\frac{230 \times 350}{2,621} = 30.71 = 31$
3	บ้านทุ่งใหญ่	342	$\frac{342 \times 350}{2,621} = 45.66 = 46$
4	บ้านสะพานขาว	194	$\frac{194 \times 350}{2,621} = 25.9 = 26$
5	บ้านสวนตุล	449	$\frac{449 \times 350}{2,621} = 59.95 = 60$
6	บ้านเหล่า	222	$\frac{222 \times 350}{2,621} = 29.64 = 30$
7	บ้านชายทะเล	76	$\frac{76 \times 350}{2,621} = 10.14 = 10$
8	บ้านท่าสะพาน	358	$\frac{358 \times 350}{2,621} = 47.8 = 48$
9	บ้านการเคหะ	114	$\frac{114 \times 350}{2,621} = 15.22 = 15$
10	บ้านลำโรง	417	$\frac{417 \times 350}{2,621} = 55.68 = 55$
	รวม	2,621	350

ตาราง 1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ผู้สูงอายุที่มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพ

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ประชากรชาย (คน)	ประชากรหญิง (คน)	รวม (คน)	จำนวนหลังคาเรือน	พื้นที่ (ตร.กม.)
1	บ้านบางदान	1,355	1,555	2,910	985	3.90
2	บ้านเขาแก้ว	1,337	1,680	3,017	1,196	2.40
3	บ้านทุ่งใหญ่	2,313	2,441	4,754	1,816	4.00
4	บ้านสะพานขาว	1,819	2,580	4,399	1,246	3.10
5	บ้านสวนตุล	3,180	3,180	6,360	2,225	2.90
6	บ้านเหล่า	1,084	1,197	2,282	652	3.50
7	บ้านชายทะเล	720	760	1,480	650	3.30
8	บ้านท่าสะอ้าน	2,564	2,812	5,376	2,459	2.60
9	บ้านการเคหะ	756	894	1,650	603	0.19
10	บ้านลำโรง	2,774	3,320	6,094	3,058	1.60
	รวม	17,902	20,420	38,322	14,890	27.49

ตาราง 2 จำนวนประชากรในเขตเทศบาลตำบลเขารูปช้าง

ที่มา : ข้อมูลสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา (ณ เดือน เมษายน 2553)

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

สำหรับวิธีในการสุ่มตัวอย่าง (Sampling) ผู้ศึกษากำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลตำบลเขารูปช้าง และพิจารณาจากสภาพของชุมชน ความแตกต่างและหลากหลายของชุมชน ทั้ง 10 หมู่บ้าน การเก็บข้อมูลโดยเวียนบ้านครั้งละ 3 บ้าน เพื่อให้เก็บข้อมูลได้ครอบคลุมในแต่ละหมู่บ้าน (Systematic Sampling Technique)

3.2 แบบแผนการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยอาศัยข้อมูลใช้ในการศึกษามี 2 ลักษณะ ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) เป็นข้อมูลที่ได้มาจากการออกแบบสอบถามผู้สูงอายุที่ได้รับสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เช่น ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ศาสนา รายได้ต่อเดือน หมู่บ้านที่อาศัย การทราบข่าวการขึ้นทะเบียนรับเบี้ยยังชีพ

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ เอกสารงานวิจัย กฎหมาย ระเบียบ และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ห้องสมุด คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และอินเทอร์เน็ต

3.3 เครื่องมือในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยสร้างแบบสอบถามตามเนื้อหาสาระและวัตถุประสงค์ของการศึกษา เป็นคำถามแบบปิด (Closed end Question) และคำถามแบบเปิด (Open end Question) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล โดยใช้คำถามแบบเลือกตอบ (check list)

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามสำหรับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้างประกอบด้วย ด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต โดยใช้เกณฑ์ในการวัด 5 ระดับ ดังนี้

ระดับมากที่สุด	5	คะแนน
ระดับมาก	4	คะแนน
ระดับปานกลาง	3	คะแนน
ระดับน้อย	2	คะแนน
ระดับน้อยที่สุด	1	คะแนน

จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาจัดชั้นตามค่าเฉลี่ย เพื่อประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ โดยมีการจัดชั้น จำนวน 5 ชั้น ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
4.21-5.00	ผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
3.41-4.20	ผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
2.61-3.40	ผลการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
1.81-2.60	ผลการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
1.00-1.80	ผลการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคของโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ โดยใช้เกณฑ์ในการวัด 5 ระดับ ดังนี้

ระดับมากที่สุด	5	คะแนน
ระดับมาก	4	คะแนน
ระดับปานกลาง	3	คะแนน
ระดับน้อย	2	คะแนน
ระดับน้อยที่สุด	1	คะแนน

จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาจัดชั้นตามค่าเฉลี่ย เพื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ โดยมีการจัดชั้น จำนวน 5 ชั้น ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
4.21-5.00	ปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
3.41-4.20	ปัญหาอยู่ในระดับมาก
2.61-3.40	ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
1.81-2.60	ปัญหาอยู่ในระดับน้อย
1.00-1.80	ปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายโดยพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ย จากสูตรการคำนวณหาเกณฑ์การแปลผล ดังนี้ (กมลพร สอนศรี : 2551)

$$\begin{aligned} \text{เกณฑ์การแปลผล} &= \frac{\text{Max-Min}}{\text{จำนวนชั้นที่ต้องการ}} \\ &= \frac{5-1}{5} = 0.8 \end{aligned}$$

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการปรับปรุงโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เป็นคำถามปลายเปิด โดยการบรรยายให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

วิธีสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดขอบข่ายและประเด็นคำถาม
2. จัดทำแบบสอบถามฉบับร่างโดยเขียนข้อความตามประเด็นที่กำหนด
3. นำร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติม เสนอแนะเพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
4. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ และนำไปใช้ในการเก็บข้อมูล

การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือวิจัย

ในการหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือวิจัย ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปทดสอบ (Pre – test) กับประชากรในกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้สูงอายุที่ได้รับสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลตำบลเกาะแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา จำนวน 30 ตัวอย่าง แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (The Coefficient of Alpha) ของครอนบัค (Cronbach) ผลปรากฏว่าหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้ $\alpha = .798$ แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสูง

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อถามผู้สูงอายุที่ได้รับสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 350 ชุด ได้รับคืน จำนวน 350 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการในช่วงเวลา เดือนตุลาคม ถึงเดือนมีนาคม 2554

2. รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมด แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ ในการตอบแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

ตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ทำการวิจัยในครั้งนี้แบ่งออกเป็นตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ศาสนา รายได้ต่อเดือน หมู่บ้านที่อาศัย การทราบข่าวการขึ้นทะเบียนรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ประกอบด้วย ด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล วิธีการทางสถิติต่างๆ ที่ใช้

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติขั้นพื้นฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ SPSS V. 16.0 (Statistical Product and Service Solutions :) เพื่อวิเคราะห์ค่าสถิติดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (ผู้ตอบแบบสอบถาม) วิเคราะห์ด้วยค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) หาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์โครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ประกอบด้วย ด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ตามความคิดของ John W. Best (อ้างถึงใน วิยะดา เขียวจันทร์, 2545: 28 – 29) คือ

1.00 – 2.33	หมายถึง	น้อย
2.34 – 3.66	หมายถึง	ปานกลาง
3.67 – 5.00	หมายถึง	มาก

3. วิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพื่อนำไปสู่การทดสอบสมมติฐานใช้สถิติ ไค – สแควร์ (Chi – Square) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามในการหาความสัมพันธ์

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา โดยประเมินจากความคิดเห็นของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ทั้งนี้ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวนทั้งสิ้น 350 คน ซึ่งในการวิเคราะห์ได้แบ่งออกเป็น ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้างประกอบด้วย ด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต

ส่วนที่ 3 วิเคราะห์โครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง โดยวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive statistics)

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 3 จำนวนความถี่และร้อยละของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ศาสนา รายได้ต่อเดือน หมู่บ้านที่อาศัย

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(350 คน)	ร้อยละ
1.เพศ		
ชาย	133	38.0
หญิง	217	62.0
2.อายุ		
อายุระหว่าง 60-70 ปี	234	66.9
อายุระหว่าง 71-80 ปี	92	26.3
อายุ 81 ปีขึ้นไป	24	6.9
3.ศาสนา		
พุทธ	304	86.9
อิสลาม	43	12.3
คริสต์	3	.9
4.หมู่บ้านที่อาศัย		
หมู่ที่ 1 บ้านบางดาน	29	8.3
หมู่ที่ 2 บ้านเขาแก้ว	31	8.9
หมู่ที่ 3 บ้านทุ่งใหญ่	46	13.1
หมู่ที่ 4 บ้านสะพานยาว	26	7.4
หมู่ที่ 5 บ้านสวนตุล	60	17.1
หมู่ที่ 6 บ้านเหล่า	30	8.6
หมู่ที่ 7 บ้านชายทะเล	10	2.9
หมู่ที่ 8 บ้านท่าสะพาน	48	13.7
หมู่ที่ 9 บ้านการเคหะ	15	4.3
หมู่ที่ 10 บ้านสำโรง	55	15.7

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(350 คน)	ร้อยละ
5.ระดับการศึกษา		
ไม่ได้รับการศึกษา	61	17.4
ประถมศึกษา	177	50.6
มัธยมศึกษาตอนต้น	47	13.4
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช./หรือเทียบเท่า	35	10.0
อนุปริญญา/หรือเทียบเท่า	15	4.3
ปริญญาตรี/หรือเทียบเท่า	14	4.0
อื่น ๆ	1	.3
6.อาชีพ		
ไม่ประกอบอาชีพ	127	36.3
เกษตรกรกรรม	60	17.1
รับจ้าง	76	21.7
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	70	20.0
อื่น ๆ	17	4.9
7.รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ไม่เกิน 5,000 บาท	155	44.3
5,001-10,000 บาท	84	24.0
10,001-15,000 บาท	15	4.3
15,001-20,000 บาท	3	.9
มากกว่า 20,000 บาท	4	1.1
ไม่มีรายได้/ได้รับเบี้ยยังชีพเดือนละ500 บาท	89	25.4

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(350 คน)	ร้อยละ
8.ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมาเป็นระยะเวลา		
1 เดือน - 11 เดือน	97	27.7
1 - 2 ปี	168	48.0
3 ปีขึ้นไป	85	24.3
9.ทราบข่าวการขึ้นทะเบียนขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจาก		
เพื่อนบ้าน	75	21.4
ประกาศ / ประชาสัมพันธ์จากเทศบาลตำบลเขารูปช้าง	125	35.7
ผู้นำชุมชน(กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาเทศบาล)	117	33.4
สื่อโทรทัศน์ วิทยุ	18	5.1
อื่น ๆ	15	4.3
รวม	350	100.0

จากตาราง 3 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษา จำแนกตามตัวแปร ดังนี้

เพศ ผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 62.0 และเพศชาย จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 38.0 ตามลำดับ

อายุ ผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 60-70 ปีจำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 66.9 รองลงมามีอายุระหว่าง 71-80 ปีจำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 26.3 และอายุ 81ปีขึ้นไปจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.9 ตามลำดับ

ศาสนา ผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 304 คน คิดเป็นร้อยละ 86.9 รองลงมานับถือศาสนาอิสลาม จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3 และนับถือศาสนาคริสต์ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.9 ตามลำดับ

หมู่บ้านที่อาศัย ผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 350 คน

หมู่ที่ 1 บ้านบางदान	จำนวน 29 คน	คิดเป็นร้อยละ 8.3
หมู่ที่ 2 บ้านเขาแก้ว	จำนวน 31 คน	คิดเป็นร้อยละ 8.9
หมู่ที่ 3 บ้านทุ่งใหญ่	จำนวน 46 คน	คิดเป็นร้อยละ 13.1
หมู่ที่ 4 บ้านสะพานยาว	จำนวน 26 คน	คิดเป็นร้อยละ 7.4
หมู่ที่ 5 บ้านสวนตุล	จำนวน 60 คน	คิดเป็นร้อยละ 17.1
หมู่ที่ 6 บ้านเหล่า	จำนวน 30 คน	คิดเป็นร้อยละ 8.6
หมู่ที่ 7 บ้านชายทะเล	จำนวน 10 คน	คิดเป็นร้อยละ 2.9
หมู่ที่ 8 บ้านท่าสะพาน	จำนวน 48 คน	คิดเป็นร้อยละ 13.7
หมู่ที่ 9 บ้านการเคหะ	จำนวน 15 คน	คิดเป็นร้อยละ 4.3
หมู่ที่ 10 บ้านลำโรง	จำนวน 55 คน	คิดเป็นร้อยละ 15.7

ระดับการศึกษา ผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษา ระดับประถมศึกษา 177 คน คิดเป็นร้อยละ 50.6 รองลงมาไม่ได้รับการศึกษา จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 17.4 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 47 คน คิดเป็นร้อยละ 13.4 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช./หรือเทียบเท่า 35 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 ระดับอนุปริญญา/หรือเทียบเท่า 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 ระดับปริญญาตรี/หรือเทียบเท่า 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 และอื่น ๆ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ

อาชีพ ผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุส่วนใหญ่ ไม่ประกอบอาชีพ จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 36.3 รองลงมา อาชีพรับจ้าง จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 21.7 อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 อาชีพเกษตรกรรวม จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 17.1 และอื่น ๆ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9 ตามลำดับ

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุส่วนใหญ่ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 5,000 บาท จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 44.3 รองลงมาไม่มีรายได้/ได้รับเบี้ยยังชีพเดือนละ 500 บาท จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 25.4 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001-10,000 บาท จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-15,000 บาท จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มากกว่า 20,000 บาท จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001-20,000 บาท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.9 ตามลำดับ

ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมาเป็นระยะเวลา ผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุส่วนใหญ่ ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมาเป็นระยะเวลา 1 - 2 ปี จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 48.0 รองลงมา ระยะเวลา 1 เดือน - 11 เดือนจำนวน 97 คิดเป็นร้อยละ 27.7 และระยะเวลา 3 ปีขึ้นไป จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 24.3 ตามลำดับ

ทราบข่าวการขึ้นทะเบียนขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจากผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุส่วนใหญ่ ทราบข่าวการขึ้นทะเบียนขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจาก ประกาศ / ประชาสัมพันธ์ จากเทศบาลตำบลเขารูปช้าง จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 35.7 รองลงมาทราบจาก ผู้นำชุมชน (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาเทศบาล) จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 33.4 ทราบจากเพื่อนบ้าน จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 21.4 ทราบจากสื่อโทรทัศน์ วิทยุ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 5.1 และทราบจาก อื่น ๆ เช่น เสียงตามสายของหมู่บ้าน ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 ตามลำดับ

**ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้าน
เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้างประกอบด้วย ด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น
กระบวนการ และผลผลิต**

**ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลประเมินผลโครงการ
สวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านบริบท (n = 350)**

รายการ	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
ด้านบริบท (Context)			
1.บุคคลซึ่งมีอายุ 60 ปีบริบูรณ์และไม่มี รายได้เพียงพอแก่การยังชีพมีสิทธิได้รับ สวัสดิการ	3.63	.87	ปานกลาง
2.การกำหนดคุณสมบัติผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยัง ชีพผู้สูงอายุ มีความเหมาะสม (ซึ่งรวมไปถึง ผู้สูงอายุที่มีฐานะดี ไม่ลำบากขัดสนด้วย)	3.48	.81	ปานกลาง
3.โครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุมีความสำคัญมากน้อยเพียงใด	3.74	.83	มาก
4.โครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุอัตราคนละ 500.- บาทต่อเดือน สามารถช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ	3.34	.88	ปานกลาง
5.โครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุสามารถช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจได้	3.27	.86	ปานกลาง
รวม	3.49	.61	ปานกลาง

จากตาราง 4 พบว่าการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
ของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านบริบท อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 และเมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมีความสำคัญมาก
มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 รองลงมา บุคคลซึ่งมีอายุ 60 ปีบริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ

มีสิทธิได้รับสวัสดิการ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 การกำหนดคุณสมบัติผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ มีความเหมาะสม (ซึ่งรวมไปถึงผู้สูงอายุที่มีฐานะดี ไม่ลำบากขัดสนด้วย) ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 โครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอัตราคนละ 500.- บาทต่อเดือน สามารถช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 และโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ สามารถช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 ตามลำดับ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านปัจจัยเบื้องต้น (n = 350)

รายการ	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input)			
1. การถ่ายโอนงานสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้เทศบาลดำเนินการ ช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น	3.61	.82	ปานกลาง
2.เทศบาลประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุทราบรายละเอียดการขึ้นทะเบียนขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง	3.52	.82	ปานกลาง
3. ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลได้รับสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุทั่วถึงและเป็นธรรม	3.57	.81	ปานกลาง
4.ผู้สูงอายุได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุภายในระยะเวลาที่กำหนด	3.56	.81	ปานกลาง
รวม	3.56	.68	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่าการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านปัจจัยเบื้องต้น อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การถ่ายโอนงานสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้เทศบาลดำเนินการ ช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 รองลงมา ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลได้รับสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุทั่วถึงและเป็นธรรม ค่าเฉลี่ย

เท่ากับ 3.57 ผู้สูงอายุได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุภายในระยะเวลาที่กำหนด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 และเทศบาลประชาสัมพันธุ์ให้ผู้สูงอายุทราบรายละเอียดการขึ้นทะเบียนขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอย่างทั่วถึงค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านกระบวนการ (n = 350)

รายการ	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
ด้านกระบวนการ (Process)			
1.ขั้นตอนการยื่นคำขอลงทะเบียนเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุสะดวก รวดเร็ว	3.57	.78	ปานกลาง
2.ห้วงระยะเวลา 1-30 พฤศจิกายน ของทุกปี มีความเหมาะสมในการยื่นคำขอลงทะเบียนรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	3.43	.86	ปานกลาง
3.สถานที่ยื่นคำขอลงทะเบียนรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ มีความเหมาะสม	3.57	.78	ปานกลาง
4. ความกระตือรือร้นของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ	3.54	.84	ปานกลาง
5. มนุษยสัมพันธ์และอัธยาศัยของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน	3.65	.85	ปานกลาง
6. ความรู้ ความสามารถในการแนะนำบริการ	3.60	.80	ปานกลาง
7. เมื่อประสบปัญหาในการดำเนินงาน บุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือแก้ไขปัญหานั้นสำเร็จลุล่วงด้วยดี	3.57	.82	ปานกลาง
8.การรับเงินเบี้ยยังชีพผ่านธนาคารมีความเหมาะสม	3.77	.88	มาก
รวม	3.59	.63	ปานกลาง

จากตาราง 6 พบว่าการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านกระบวนการ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การรับเงินเบี้ยยังชีพผ่านธนาคารมีความเหมาะสม 3.77 รองลงมา มนุษยสัมพันธ์และอัธยาศัยของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 ความรู้ ความสามารถในการแนะนำบริการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 เมื่อประสบปัญหาในการดำเนินงาน บุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือแก้ไขปัญหามาสำเร็จลุล่วงด้วยดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 สถานที่ยื่นคำขอลงทะเบียนรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ มีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 ขั้นตอนการยื่นคำขอลงทะเบียนเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุสะดวก รวดเร็ว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 ความกระตือรือร้นของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ ความกระตือรือร้นของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 และห้วงระยะเวลา 1-30 พฤศจิกายน ของทุกปี มีความเหมาะสมในการยื่นคำขอลงทะเบียนรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 ตามลำดับ

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านผลผลิต (n = 350)

รายการ	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
ด้านผลผลิต (Product)			
1. เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอัตราคนละ 500.- บาท ต่อเดือน เพียงพอต่อการใช้จ่ายและการดำรงชีพ	2.97	.90	ปานกลาง
2. ผู้สูงอายุที่ได้รับสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	3.18	.81	ปานกลาง
3. โครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุช่วยสนองตอบต่อความต้องการของผู้สูงอายุได้อย่างแท้จริง	3.30	.87	ปานกลาง
รวม	3.15	.73	ปานกลาง

จากตาราง 7 พบว่า การประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านผลผลิต อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุช่วยสนองต่อความต้องการของผู้สูงอายุได้อย่างแท้จริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 รองลงมา ผู้สูงอายุที่ได้รับสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 และเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอัตราคนละ 500.- บาท ต่อเดือน เพียงพอต่อการใช้จ่ายและการดำรงชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 ตามลำดับ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง โดยภาพรวม (n = 350)

รายการ	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
ด้านบริบท (Context)	3.49	0.61	ปานกลาง
ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input)	3.56	0.68	ปานกลาง
ด้านกระบวนการ (Process)	3.59	0.63	ปานกลาง
ด้านผลผลิต (Product)	3.15	0.73	ปานกลาง
รวม	3.49	0.537	ปานกลาง

จากตาราง 8 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวม ส่วนใหญ่ประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในภาพรวม มีผลในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.49 เมื่อพิจารณารายด้านทั้ง 4 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านกระบวนการ (Process) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 รองลงมา ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 ด้านบริบท (Context) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 และ ด้านผลผลิต (Product) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับ การประเมินผล
โครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้างประกอบด้วย
ด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต

ตาราง 9 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับ การประเมินผลโครงการ
สวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านบริบท

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น			รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
เพศ					.345	.842
ชาย	2(1.5)	79(59.4)	52 (39.1)	133 (100.0)		
หญิง	5(2.3)	131 (60.4)	81 (37.3)	217 (100.0)		
รวม	7(2.0)	210(60.0)	133 (38.0)	350 (100.0)		
อายุ					4.367	.359
อายุระหว่าง 60-70 ปี	5(2.1)	143 (61.1)	86(36.8)	234 (100.0)		
อายุระหว่าง 71-80 ปี	2(2.2)	49(53.3)	41 (46.6)	92 (100.0)		
อายุ 81 ปีขึ้นไป	-	18(75.5)	6 (25.0)	24 (100.0)		
รวม	7(2.0)	210 (60.0)	133 (38.0)	350 (100.0)		
ศาสนา					8.601	0.072
พุทธ	4(1.3)	179(58.9)	121(39.8)	304(100.0)		
อิสลาม	3(7.0)	29(67.4)	11(25.6)	43(100.0)		
คริสต์	-	2(66.7)	1(33.3)	3(100.0)		
รวม	7(2.0)	210(60.0)	133(38.0)	350(100.0)		

ตาราง 9 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น			รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
หมู่บ้านที่อยู่อาศัย					32.674	0.018*
หมู่ที่ 1 บ้านบางคาน	-	17 (58.6)	12 (41.4)	29 (100.0)		
หมู่ที่ 2 บ้านเขาแก้ว	-	12(38.7)	19 (61.3)	31 (100.0)		
หมู่ที่ 3 บ้านทุ่งใหญ่	2(4.3)	25(54.3)	19(41.3)	46(100.0)		
หมู่ที่ 4 บ้านสะพานยาว	-	17(65.4)	9(34.6)	26(100.0)		
หมู่ที่ 5 บ้านสวนตุล	3(5.0)	47(78.3)	10(16.7)	60(100.0)		
หมู่ที่ 6 บ้านเหล่า	-	19(63.3)	11(36.7)	30(100.0)		
หมู่ที่ 7 บ้านชายทะเล	-	6(60.0)	4(40.0)	10(100.0)		
หมู่ที่ 8 บ้านท่าสะพาน	2(4.2)	30(62.5)	16(33.3)	48(100.0)		
หมู่ที่ 9 บ้านการเคหะ	-	5(33.3)	10(66.7)	15(100.0)		
หมู่ที่ 10 บ้านลำโรง	-	32(58.2)	23(41.8)	55(100.0)		
รวม	7(2.0)	210(60.0)	133(38.0)	350(100.0)		
ระดับการศึกษา					9.103	.694
ไม่ได้รับการศึกษา	1(1.6)	41(67.2)	19(31.1)	61(100.0)		
ประถมศึกษา	4(2.3)	95(53.7)	78(44.1)	177(100.0)		
มัธยมศึกษาตอนต้น	1(2.1)	30(63.8)	16(34.0)	47(100.0)		
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวชหรือเทียบเท่า	1(2.9)	23(65.7)	11(31.4)	35(100.0)		
อนุปริญญา/หรือ เทียบเท่า	-	11(73.3)	4(26.7)	15(100.0)		
ปริญญาตรี/หรือเทียบเท่า	-	10(71.4)	4(28.6)	14(100.0)		
อื่น ๆ	-	-	1(100.0)	1(100.0)		
รวม	7(2.0)	210(60.0)	133(38.0)	350(100.0)		

ตาราง 9 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น			รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
อาชีพ					5.262	.729
ไม่ประกอบอาชีพ	1(.8)	77(60.6)	49(38.6)	127(100.0)		
เกษตรกรรวม	2(3.3)	36(60.0)	22(36.7)	60(100.0)		
รับจ้าง	3(3.9)	48(63.2)	25(32.9)	76(100.0)		
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	1(1.4)	38(54.3)	31(44.3)	70(100.0)		
อื่นๆ	-	11(64.7)	6(35.3)	17(100.0)		
รวม	7(2.0)	210(60.0)	133(38.0)	350(100.0)		
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน					19.454	0.035*
ไม่เกิน 5,000 บาท	6(3.9)	91(58.7)	58(37.4)	155(100.0)		
5,001-10,000 บาท	1(1.2)	54(64.3)	29(34.5)	84(100.0)		
10,001-15,000 บาท	-	14(93.3)	1(6.7)	15(100.0)		
15,001-20,000 บาท	-	2(66.7)	1(33.3)	3(100.0)		
มากกว่า 20,000 บาท	-	4(100.0)	-	4(100.0)		
ไม่มีรายได้/ได้รับเบี้ย ยังชีพเดือนละ500 บาท	-	45(50.6)	44(49.4)	89(100.0)		
รวม	7(2.0)	210(60.0)	133(38.0)	350(100.0)		
ได้รับเบี้ยยังชีพมาเป็น ระยะเวลา					4.354	.360
1 เดือน - 11 เดือน	3(3.1)	63(64.9)	31(32.0)	97(100.0)		
1 - 2 ปี	3(1.8)	102(60.7)	63(37.5)	168(100.0)		
3 ปีขึ้นไป	1(1.2)	45(52.9)	39(45.9)	85(100.0)		
รวม	7(2.0)	210(60.0)	133(38.0)	350(100.0)		

ตาราง 9 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น			รวม	χ^2	P-value		
	น้อย	ปานกลาง	มาก					
ทราบข่าวการขึ้นทะเบียน ขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจาก เพื่อนบ้าน	1(1.3)	46(61.3)	28(37.3)	75(100.0)	6.590	.581		
ประกาศ / ประชาสัมพันธ์ จากเทศบาลตำบลเขารูปช้าง	2(1.6)	71(56.8)	52(41.6)	125(100.0)				
ผู้นำชุมชน	4(3.4)	72(61.5)	41(35.0)	117(100.0)				
สื่อโทรทัศน์ วิทยุ	-	14(77.8)	4(22.2)	18(100.0)				
อื่น ๆ	-	7(46.7)	8(53.3)	15(100.0)				
รวม	7(2.0)	210(60.0)	133(38.0)	350(100.0)				

***P<0.001, **P<0.01, *P<0.05

จากตาราง 9 หมู่บ้านที่อยู่อาศัย ผู้ที่อยู่อาศัยหมู่ที่ 5 บ้านสวนตุล หมู่ที่ 4 บ้านสะพานยาว หมู่ที่ 6 บ้านเหล่า หมู่ที่ 8 บ้านท่าสะพาน หมู่ที่ 7 บ้านชายทะเล หมู่ที่ 1 บ้านบางदान หมู่ที่ 10 บ้านลำโรง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านบริบท อยู่ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 78.3, 65.4, 63.3, 62.5, 60.0, 58.6, 58.2 และ 54.3 ตามลำดับ และผู้ที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 9 การเคหะ หมู่ที่ 2 บ้านเขาแก้ว มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านบริบท อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 66.7 และ 61.3 ตามลำดับ หมู่บ้านที่อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์กับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านบริบท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผู้ที่มีรายได้มากกว่า 20,000 บาท 10,001-15,000 บาท 15,001-20,000 บาท 5,001-10,000 บาท ไม่เกิน 5,000 บาท และไม่มีรายได้/ได้รับเบี้ยยังชีพเดือนละ 500 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านบริบท อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 100, 93.3, 66.7, 64.3,

58.7 และ 50.6 ตามลำดับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านบริบท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาที่รับเบี้ยยังชีพ ทราบข่าวการขึ้นทะเบียนรับเบี้ยยังชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านบริบท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 10 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับ การประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านปัจจัยเบื้องต้น

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น			รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
เพศ					1.304	.521
ชาย	5(3.8)	71(53.4)	57(42.9)	133(100.0)		
หญิง	6(2.8)	105(48.4)	106(48.8)	217(100.0)		
รวม	11(3.1)	176(50.3)	163(46.6)	350(100.0)		
อายุ					14.965	0.005*
อายุระหว่าง 60-70 ปี	9(3.8)	110(47.0)	115(49.1)	234(100.0)		
อายุระหว่าง 71-80 ปี	2(2.2)	45(48.9)	45(48.9)	92(100.0)		
อายุ 81 ปีขึ้นไป	-	21(87.5)	3(12.5)	24(100.0)		
รวม	11(3.1)	176(50.3)	163(46.6)	350(100.0)		
ศาสนา					8.083	.089
พุทธ	7(2.3)	151(49.7)	146(48.0)	304(100.0)		
อิสลาม	4(9.3)	24(55.8)	15(34.9)	43(100.0)		
คริสต์	-	1(33.3)	2(66.7)	3(100.0)		
รวม	11(3.1)	176(50.3)	163(46.6)	350(100.0)		

ตาราง 10 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น			รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
หมู่บ้านที่อยู่อาศัย					82.418	0.000***
หมู่บ้านที่ 1 บ้านบางदान	-	15(51.7)	14(48.3)	29(100.0)		
หมู่บ้านที่ 2 บ้านเขาแก้ว	1(3.2)	7(22.6)	23(74.2)	31(100.0)		
หมู่บ้านที่ 3 บ้านทุ่งใหญ่	4(8.7)	22(47.8)	20(43.5)	46(100.0)		
หมู่บ้านที่ 4 บ้านสะพานยาว	1(3.8)	14(53.8)	11(42.3)	26(100.0)		
หมู่บ้านที่ 5 บ้านสวนตุล	-	55(91.7)	5(8.3)	60(100.0)		
หมู่บ้านที่ 6 บ้านเหล่า	-	15(50.0)	15(50.0)	30(100.0)		
หมู่บ้านที่ 7 บ้านชายทะเล	-	6(60.0)	4(40.0)	10(100.0)		
หมู่บ้านที่ 8 บ้านท่าสะพาน	-	23(47.9)	25(52.1)	48(100.0)		
หมู่บ้านที่ 9 บ้านการเคหะ	-	2(13.3)	13(86.7)	15(100.0)		
หมู่บ้านที่ 10 บ้านลำโรง	5(9.1)	17(30.9)	33(60.0)	55(100.0)		
รวม	11(3.1)	176(50.3)	163(46.6)	350(100.0)		
ระดับการศึกษา					30.784	0.002*
ไม่ได้รับการศึกษา	-	35(57.4)	26(42.6)	61(100.0)		
ประถมศึกษา	5(2.8)	79(44.6)	93(52.5)	177(100.0)		
มัธยมศึกษาตอนต้น	-	26(55.3)	21(44.7)	47(100.0)		
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวชหรือเทียบเท่า	1(2.9)	18(51.4)	16(45.7)	35(100.0)		
อนุปริญญา/หรือ เทียบเท่า	3(20.0)	9(60.0)	3(20.0)	15(100.0)		
ปริญญาตรี/หรือเทียบเท่า	2(14.3)	8(57.1)	4(28.6)	14(100.0)		
อื่น ๆ	-	1(100.0)	-	1(100.0)		
รวม	11(3.1)	176(50.3)	163(46.6)	350(100.0)		

ตาราง 10 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น			รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
อาชีพ					6.900	.547
ไม่ประกอบอาชีพ	4(3.1)	64(50.4)	59(46.5)	127(100.0)		
เกษตรกรกรรม	3(5.0)	28(46.7)	29(48.3)	60(100.0)		
รับจ้าง	1(1.3)	41(53.9)	34(44.7)	76(100.0)		
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	1(1.4)	36(51.4)	33(47.1)	70(100.0)		
อื่น ๆ	2(11.8)	7(41.2)	8(47.1)	17(100.0)		
รวม	11(3.1)	176(50.3)	163(46.6)	350(100.0)		
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน					53.502	0.000***
ไม่เกิน 5,000 บาท	4(2.6)	73(47.1)	78(50.3)	155(100.0)		
5,001-10,000 บาท	2(2.4)	51(60.7)	31(36.9)	84(100.0)		
10,001-15,000 บาท	3(20.0)	12(80.0)	-	15(100.0)		
15,001-20,000 บาท	1(33.3)	-	2(66.7)	3(100.0)		
มากกว่า 20,000 บาท	1(25.0)	3(75.0)	-	4(100.0)		
ไม่มีรายได้/ได้รับเบี้ย ยังชีพเดือนละ 500 บาท	-	37(41.6)	52(58.4)	89(100.0)		
รวม	11(3.1)	176(50.3)	163(46.6)	350(100.0)		
ได้รับเบี้ยยังชีพมาเป็น ระยะเวลา					6.421	.170
1 เดือน - 11 เดือน	2(2.1)	55(56.7)	40(41.2)	97(100.0)		
1 - 2 ปี	8(4.8)	84(50.0)	76(45.2)	168(100.0)		
3 ปีขึ้นไป	1(1.2)	37(43.5)	47(55.3)	85(100.0)		
รวม	11(3.1)	176(50.3)	163(46.6)	350 (100.0)		

ตาราง 10 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น			รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
ทราบข่าวการขึ้นทะเบียน ขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจาก เพื่อนบ้าน	3(4.0)	41(54.7)	31(41.3)	75(100.0)	18.507	0.018*
ประกาศ / ประชาสัมพันธ์ จากเทศบาลตำบลเขารูปช้าง	2(1.6)	62(49.6)	61(48.8)	125(100.0)		
ผู้นำชุมชน	3(2.6)	59(50.4)	55(47.0)	117(100.0)		
สื่อโทรทัศน์ วิทยุ	3(16.7)	10(55.6)	5(27.8)	18(100.0)		
อื่น ๆ	-	4(26.7)	11(73.3)	15(100.0)		
รวม	11(3.1)	176(50.3)	163(46.6)	350(100.0)		

***P<0.001, **P<0.01, *P<0.05

จากตาราง 10 อายุ ผู้ที่มีอายุระหว่าง 81 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านปัจจัยเบื้องต้น อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 87.5 ตามลำดับ และผู้ที่มีอายุระหว่าง 60-70 ปี อายุระหว่าง 71-80 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านปัจจัยเบื้องต้น อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 49.1 และ 48.9 ตามลำดับ อายุมีความสัมพันธ์กับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านปัจจัยเบื้องต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

หมู่บ้านที่อยู่อาศัย ผู้ที่อยู่อาศัยหมู่ที่ 5 บ้านสวนตุล หมู่ที่ 7 บ้านชายทะเล หมู่ที่ 4 บ้านสะพานยาว หมู่ที่ 1 บ้านบางदान หมู่ที่ 3 บ้านทุ่งใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านปัจจัยเบื้องต้น อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 91.7, 60.0, 53.8, 51.7 และ 47.8 ตามลำดับ และ ผู้ที่อยู่อาศัยหมู่ที่ 9 บ้านการเคหะ หมู่ที่ 2 บ้านเขาแก้ว หมู่ที่ 10 บ้านสำโรง หมู่ที่ 8 บ้านท่าสะอ้าน และ หมู่ที่ 6 บ้านเหล่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการสวัสดิการ

สังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านปัจจัยเบื้องต้น อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 86.7,74.2,60.0,52.1 และ 50.0 ตามลำดับ หมู่บ้านที่อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์กับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านปัจจัยเบื้องต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ระดับการศึกษา ผู้ที่มีระดับการศึกษา อื่น ๆ อนุปริญญา/หรือเทียบเท่า ไม่ได้รับการศึกษา ปริญญาตรี/หรือเทียบเท่า มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช./หรือเทียบเท่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านปัจจัยเบื้องต้น อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 100,60.0,57.4,57.1,55.3,และ 51.4 ตามลำดับ และระดับประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านปัจจัยเบื้องต้น อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 52.5 ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านปัจจัยเบื้องต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผู้ที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท มากกว่า 20,000 บาท 5,001-10,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านปัจจัยเบื้องต้น อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 80.0 ,75.0 และ60.7 ตามลำดับ และผู้ที่มีรายได้ 15,001-20,000 บาท ไม่มีรายได้/ได้รับเบี้ยยังชีพเดือนละ500 บาท และไม่เกิน 5,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านปัจจัยเบื้องต้น อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 66.7,58.4 และ50.3 ตามลำดับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านปัจจัยเบื้องต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ทราบข่าวการขึ้นทะเบียนขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้ที่ทราบข่าวการขึ้นทะเบียนขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จากสื่อโทรทัศน์ วิทยุ จากเพื่อนบ้าน จากผู้นำชุมชน จากประกาศ / ประชาสัมพันธ์จากเทศบาลตำบลเขารูปช้าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านปัจจัยเบื้องต้น อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ55.6,54.7,50.4 และ49.6 ตามลำดับ และผู้ที่ทราบข่าวการขึ้นทะเบียนขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จากอื่น ๆ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านปัจจัยเบื้องต้น อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 73.3 ทราบข่าวการขึ้นทะเบียนขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ มีความสัมพันธ์กับการประเมินผลโครงการ

สวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านปัจจัยเบื้องต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ ศาสนา อาชีพ ระยะเวลาที่รับเบี้ยยังชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านปัจจัยเบื้องต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 11 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับ การประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านกระบวนการ

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น			รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
เพศ					0.061	.970
ชาย	2(1.5)	69(51.9)	62(46.6)	133(100.0)		
หญิง	4(1.8)	113(52.1)	100(46.1)	217(100.0)		
รวม	6(1.7)	182(52.0)	162(46.3)	350(100.0)		
อายุ					1.960	.743
อายุระหว่าง 60-70 ปี	4(1.7)	125(53.4)	105(44.9)	234(100.0)		
อายุระหว่าง 71-80 ปี	2(2.2)	43(46.7)	47(51.1)	92(100.0)		
อายุ 81 ปีขึ้นไป	-	14(58.3)	10(41.7)	24(100.0)		
รวม	6(1.7)	182(52.0)	162(46.3)	350(100.0)		
ศาสนา					2.974	.562
พุทธ	4(1.3)	157(51.6)	143(47.0)	304(100.0)		
อิสลาม	2(4.7)	23(53.5)	18(41.9)	43(100.0)		
คริสต์	-	2(66.7)	1(33.3)	3(100.0)		
รวม	6(1.7)	182(52.0)	162(46.3)	350(100.0)		

ตาราง 11 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความถี่เห็น			รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
หมู่บ้านที่อยู่อาศัย					39.317	0.003*
หมู่ที่ 1 บ้านบางคาน	-	16(55.2)	13(44.8)	29(100.0)		
หมู่ที่ 2 บ้านเขาแก้ว	1(3.2)	13(41.9)	17(54.8)	31(100.0)		
หมู่ที่ 3 บ้านทุ่งใหญ่	2(4.3)	29(63.0)	15(32.6)	46(100.0)		
หมู่ที่ 4 บ้านสะพานยาว	-	12(46.2)	14(53.8)	26(100.0)		
หมู่ที่ 5 บ้านสวนตุล	2(3.3)	42(70.0)	16(26.7)	60(100.0)		
หมู่ที่ 6 บ้านเหล่า	-	21(70.0)	9(30.0)	30(100.0)		
หมู่ที่ 7 บ้านชายทะเล	-	6(60.0)	4(40.0)	10(100.0)		
หมู่ที่ 8 บ้านท่าสะพาน	-	19(39.6)	29(60.4)	48(100.0)		
หมู่ที่ 9 บ้านการเคหะ	-	2(13.3)	13(86.7)	15(100.0)		
หมู่ที่ 10 บ้านลำโรง	1(1.8)	22(40.0)	32(58.2)	55(100.0)		
รวม	6(1.7)	182(52.0)	162(46.3)	350(100.0)		
ระดับการศึกษา					23.107	.027*
ไม่ได้รับการศึกษา	3(4.9)	37(60.7)	21(34.4)	61(100.0)		
ประถมศึกษา	2(1.1)	77(43.5)	98(55.4)	177(100.0)		
มัธยมศึกษาตอนต้น	-	26(55.3)	21(44.7)	47(100.0)		
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. หรือเทียบเท่า	-	21(60.0)	14(40.0)	35(100.0)		
อนุปริญญา/หรือ เทียบเท่า	-	12(80.0)	3(20.0)	15(100.0)		
ปริญญาตรี/หรือเทียบเท่า	1	8(57.1)	5(35.7)	14(100.0)		
อื่น ๆ	-	1(100.0)	-	1(100.0)		
รวม	6(1.7)	182(52.0)	162(46.3)	350(100.0)		

ตาราง 11 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น			รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
อาชีพ					12.828	.118
ไม่ประกอบอาชีพ	1(.8)	57(44.9)	69(54.3)	127(100.0)		
เกษตรกรกรรม	2(3.3)	40(66.7)	18(30.0)	60(100.0)		
รับจ้าง	2(2.6)	36(47.4)	38(50.0)	76(100.0)		
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	1(1.4)	38(54.3)	31(44.3)	70(100.0)		
อื่น ๆ	-	11(64.7)	6(35.3)	17(100.0)		
รวม	6(1.7)	182(52.0)	162(46.3)	350(100.0)		
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน					52.154	0.000***
ไม่เกิน 5,000 บาท	5(3.2)	74(47.7)	76(49.0)	155(100.0)		
5,001-10,000 บาท	-	58(69.0)	26(31.0)	84(100.0)		
10,001-15,000 บาท	-	14(93.3)	1(6.7)	15(100.0)		
15,001-20,000 บาท	-	2(66.7)	1(33.3)	3(100.0)		
มากกว่า 20,000 บาท	1(25.0)	3(75.0)	-	4(100.0)		
ไม่มีรายได้/ได้รับเบี้ย ยังชีพเดือนละ 500 บาท	-	31(34.8)	58(65.2)	89(100.0)		
รวม	6(1.7)	182(52.0)	162(46.3)	350(100.0)		
ได้รับเบี้ยยังชีพมาเป็น ระยะเวลา					5.608	.230
1 เดือน - 11 เดือน	2(2.1)	53(54.6)	42(43.3)	97(100.0)		
1 - 2 ปี	2(1.2)	94(56.0)	72(42.9)	168(100.0)		
3 ปีขึ้นไป	2(2.4)	35(41.2)	48(56.5)	85(100.0)		
รวม	6(1.7)	182(52.0)	162(46.3)	350(100.0)		

ตาราง 11 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น			รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
ทราบข่าวการขึ้นทะเบียน ขอรับเบียร์ยังชีพผู้สูงอายุจาก เพื่อนบ้าน	2(2.7)	41(54.7)	32(42.7)	75(100.0)	6.599	.580
ประกาศ / ประชาสัมพันธ์ จากเทศบาลตำบลเขารูปช้าง	1(.8)	62(49.6)	62(49.6)	125(100.0)		
ผู้นำชุมชน	3(2.6)	60(51.3)	54(46.2)	117(100.0)		
สื่อโทรทัศน์ วิทยุ	-	13(72.2)	5(27.8)	18(100.0)		
อื่น ๆ	-	6(40.0)	9(60.0)	15(100.0)		
รวม	6(1.7)	182(52.0)	162(46.3)	350(100.0)		

***P<0.001, **P<0.01, *P<0.05

จากตาราง 11 หมู่บ้านที่อยู่อาศัย ผู้ที่อยู่อาศัย หมู่ที่ 5 บ้านสวนตุล หมู่ที่ 6 บ้านเหล่า หมู่ที่ 3 บ้านทุ่งใหญ่ หมู่ที่ 7 บ้านชายทะเล และ หมู่ที่ 1 บ้านบางดาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบียร์ยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านกระบวนการ อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 70.0 , 70.0 ,63.0 ,60.0 และ 55.2 ตามลำดับ ส่วนผู้ที่อยู่หมู่ที่ 9 บ้านการเลหะ หมู่ที่ 8 บ้านท่าสะพาน หมู่ที่ 10 บ้านสำโรง หมู่ที่ 2 บ้านเขาแก้ว และหมู่ที่ 4 บ้านสะพานยาว มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบียร์ยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านกระบวนการ อยู่ในระดับมาก 86.7, 60.4,58.2,54.8 และ 53.8 ตามลำดับ หมู่บ้านที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบียร์ยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านกระบวนการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ระดับการศึกษา ผู้ที่มีระดับการศึกษา อื่น ๆ อนุปริญญา/หรือเทียบเท่า ไม่ได้รับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวชหรือเทียบเท่า ปริญญาตรี/หรือเทียบเท่า และ มัธยมศึกษาตอนต้น มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบียร์ยังชีพผู้สูงอายุของ

เทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านกระบวนการ อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 100.0, 80.0, 60.7, 60.0, 57.1 และ 55.3 ตามลำดับ ส่วนผู้ที่มีระดับการศึกษา ประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านกระบวนการ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 55.4 ระดับการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านกระบวนการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผู้ที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท มากกว่า 20,000 บาท 5,001-10,000 บาท 15,001-20,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านกระบวนการ อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 93.3, 75.0, 69.0 และ 66.7 ตามลำดับ ส่วนผู้ที่ไม่มียาได้/ได้รับเบี้ยยังชีพเดือนละ 500 บาท และไม่เกิน 5,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านกระบวนการ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 65.2 และ 49.2 ตามลำดับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านกระบวนการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ศาสนา อาชีพ ระยะเวลาที่รับเบี้ยยังชีพ ทราบข่าวการขึ้นทะเบียนรับเบี้ยยังชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านกระบวนการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 12 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับ การประเมินผลโครงการ
สวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านผลผลิต

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น			รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
เพศ					.205	.902
ชาย	21(15.8)	66(49.6)	46(34.6)	133(100.0)		
หญิง	36(16.6)	111(51.2)	70(32.3)	217(100.0)		
รวม	57(16.3)	177(50.6)	116(33.1)	350(100.0)		
อายุ					10.049	0.040*
อายุระหว่าง 60-70 ปี	43(18.4)	126(53.8)	65(27.8)	234(100.0)		
อายุระหว่าง 71-80 ปี	12(13.0)	39(42.4)	41(44.6)	92(100.0)		
อายุ 81 ปีขึ้นไป	2(8.3)	12(50.0)	10(41.7)	24(100.0)		
รวม	57(16.3)	177(50.6)	116(33.1)	350(100.0)		
ศาสนา					4.787	.310
พุทธ	53(17.4)	149(49.0)	102(33.6)	304(100.0)		
อิสลาม	3(7.0)	27(62.8)	13(30.2)	43(100.0)		
คริสต์	1(33.3)	1(33.3)	1(33.3)	3(100.0)		
รวม	57(16.3)	177(50.6)	116(33.1)	350(100.0)		

ตาราง 12 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น			รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
หมู่บ้านที่อยู่อาศัย					56.399	.000***
หมู่ที่ 1 บ้านบางคาน	2(6.9)	19(65.5)	8(27.6)	29(100.0)		
หมู่ที่ 2 บ้านเขาแก้ว	2(6.5)	16(51.6)	13(41.9)	31(100.0)		
หมู่ที่ 3 บ้านทุ่งใหญ่	3(6.5)	24(52.2)	19(41.3)	46(100.0)		
หมู่ที่ 4 บ้านสะพานยาว	2(7.7)	14(53.6)	10(38.5)	26(100.0)		
หมู่ที่ 5 บ้านสวนตุล	8(13.3)	40(66.7)	12(20.0)	60(100.0)		
หมู่ที่ 6 บ้านเหล่า	3(10.0)	8(26.7)	19(63.3)	30(100.0)		
หมู่ที่ 7 บ้านชายทะเล	-	60(60.0)	4(40.0)	10(100.0)		
หมู่ที่ 8 บ้านท่าสะพาน	18(37.5)	20(41.7)	10(20.8)	48(100.0)		
หมู่ที่ 9 บ้านการเคหะ	5(33.3)	8(53.3)	2(13.3)	15(100.0)		
หมู่ที่ 10 บ้านลำโรง	14(25.5)	22(40.0)	19(34.5)	55(100.0)		
รวม	57(16.3)	177(50.6)	116(33.1)	350(100.0)		
ระดับการศึกษา					24.963	0.015*
ไม่ได้รับการศึกษา	9(14.8)	37(60.7)	15(24.6)	61(100.0)		
ประถมศึกษา	23(13.0)	82(46.3)	72(40.7)	177(100.0)		
มัธยมศึกษาตอนต้น	6(12.8)	26(55.3)	15(31.9)	47(100.0)		
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช หรือเทียบเท่า	9(25.7)	18(51.4)	8(22.9)	35(100.0)		
อนุปริญญา/หรือเทียบเท่า	3(20.0)	9(60.0)	3(20.0)	15(100.0)		
ปริญญาตรี/หรือเทียบเท่า	7(50.0)	4(28.6)	3(21.4)	14(100.0)		
อื่นๆ	-	1(100.0)	-	1(100.0)		
รวม	57(16.3)	177(50.6)	116(33.1)	350(100.0)		

ตาราง 12 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น			รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
อาชีพ					10.274	.246
ไม่ประกอบอาชีพ	18(14.2)	62(48.8)	47(37.0)	127(100.0)		
เกษตรกรรวม	7(11.7)	30(50.0)	23(38.3)	60(100.0)		
รับจ้าง	10(13.2)	40(52.6)	26(34.2)	76(100.0)		
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	18(25.7)	37(52.9)	15(21.4)	70(100.0)		
อื่นๆ	4(23.5)	8(47.1)	5(29.4)	17(100.0)		
รวม	57(16.3)	177(50.6)	116(33.1)	350(100.0)		
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน					29.378	.001**
ไม่เกิน 5,000 บาท	26(16.8)	83(53.5)	46(29.7)	155(100.0)		
5,001-10,000 บาท	14(16.7)	44(52.4)	26(31.0)	84(100.0)		
10,001-15,000 บาท	6(40.0)	8(53.3)	1(6.7)	15(100.0)		
15,001-20,000 บาท	-	2(66.7)	1(33.3)	3(100.0)		
มากกว่า 20,000 บาท	3(75.0)	1(25.0)	-	4(100.0)		
ไม่มีรายได้/ได้รับเบี้ย ยังชีพเดือนละ500 บาท	8(9.0)	39(43.8)	42(47.2)	89(100.0)		
รวม	57(16.3)	177(50.6)	116(33.1)	350(100.0)		
ได้รับเบี้ยยังชีพมาเป็น ระยะเวลา					4.725	.317
1 เดือน - 11 เดือน	17(17.5)	49(50.5)	31(32.0)	97(100.0)		
1 - 2 ปี	24(14.3)	93(55.4)	51(30.4)	168(100.0)		
3 ปีขึ้นไป	16(18.8)	35(41.2)	34(40.0)	85(100.0)		
รวม	57(16.3)	177(50.6)	116(33.1)	350(100.0)		

ตาราง 12 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น			รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
ทราบข่าวการขึ้นทะเบียน ขอรับเบียยังชีพผู้สูงอายุจาก เพื่อนบ้าน	9(12.0)	39(52.0)	27(36.0)	75(100.0)	5.376	.717
ประกาศ / ประชาสัมพันธ์ จากเทศบาลตำบลเขารูปช้าง	22(17.6)	66(52.8)	37(29.6)	125(100.0)		
ผู้นำชุมชน	17(14.5)	58(49.6)	42(35.9)	117(100.0)		
สื่อโทรทัศน์ วิทยุ	5(27.8)	8(44.4)	5(27.8)	18(100.0)		
อื่น ๆ	4(26.7)	6(40.0)	5(33.3)	15(100.0)		
รวม	57(16.3)	177(50.6)	116(33.1)	350(100.0)		

***P<0.001, **P<0.01, *P<0.05

จากตาราง 12 อายุ ผู้ที่มีอายุระหว่าง 60-70 ปี อายุ 81 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านผลผลิต อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 53.8 และ 50.0 ตามลำดับ ส่วนผู้ที่มีอายุระหว่าง 71-80 ปีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านผลผลิต อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 44.6 อายุมีความสัมพันธ์กับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านผลผลิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

หมู่บ้านที่อยู่อาศัย ผู้ที่อยู่อาศัยหมู่ที่ 5 บ้านสวนตุล หมู่ที่ 1 บ้านบางดาน หมู่ที่ 7 บ้านชายทะเล หมู่ที่ 4 บ้านสะพานยาว หมู่ที่ 9 บ้านการเคหะ หมู่ที่ 3 บ้านทุ่งใหญ่ หมู่ที่ 2 บ้านเขาแก้ว หมู่ที่ 8 บ้านท่าสะพาน หมู่ที่ 10 บ้านสำโรง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านผลผลิต อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 66.7, 65.5, 60.0, 53.8, 53.3, 52.2, 51.6, 41.7, 40.0 ตามลำดับ ส่วนผู้ที่อยู่อาศัย หมู่ที่ 6 บ้านเหล่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านผลผลิต อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 63.3

หมู่บ้านที่อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์กับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านผลผลิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ระดับการศึกษา อื่น ๆ ไม่ได้รับการศึกษา อนุปริญญา/หรือเทียบเท่า มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวชหรือเทียบเท่า ประถมศึกษา ปริญญาตรี/หรือเทียบเท่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านผลผลิต อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 100.0 , 60.7, 60.0 , 55.3 , 51.4 , 46.3 และ 28.6 ตามลำดับ ระดับการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านผลผลิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผู้ที่มีรายได้ 15,001-20,000 บาท ไม่เกิน 5,000 บาท 10,001-15,000 บาท 5,001-10,000 บาท มากกว่า 20,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านผลผลิต อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 66.7, 53.5 , 53.3, 52.4 และ 25.0 ตามลำดับ ส่วนผู้ไม่มีรายได้/ได้รับเบี้ยยังชีพเดือนละ500 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านผลผลิต อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 47.2 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านผลผลิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ ศาสนา อาชีพ ระยะเวลาที่รับเบี้ยยังชีพ ทราบข่าวการขึ้นทะเบียนรับเบี้ยยังชีพไม่มีความสัมพันธ์กับระดับประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านผลผลิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 13 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับ การประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง โดยภาพรวม

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น			รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
เพศ					.547	.761
ชาย	1(.8)	85(63.9)	47(35.3)	133(100.0)		
หญิง	3(1.4)	132(60.8)	82(37.8)	217(100.0)		
รวม	4(1.1)	217(62.0)	129(36.9)	350(100.0)		
อายุ					4.363	.359
อายุระหว่าง 60-70 ปี	3(1.3)	146(62.4)	85(36.3)	234(100.0)		
อายุระหว่าง 71-80 ปี	1(1.1)	52(56.5)	39(42.4)	92(100.0)		
อายุ 81 ปีขึ้นไป	-	19(79.2)	5(20.8)	24(100.0)		
รวม	4(1.1)	217(62.0)	129(36.9)	350(100.0)		
ศาสนา					2.513	.642
พุทธ	4(1.3)	184(60.5)	116(38.2)	304(100.0)		
อิสลาม	-	31(72.1)	12(27.9)	43(100.0)		
คริสต์	-	2(66.7)	1(33.3)	3(100.0)		
รวม	4(1.1)	217(62.0)	129(36.9)	350(100.0)		

ตาราง 13 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความถี่เห็น			รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
หมู่บ้านที่อยู่อาศัย					42.674	.001**
หมู่ที่ 1 บ้านบางคาน	-	17(58.6)	12(41.4)	29(100.0)		
หมู่ที่ 2 บ้านเขาแก้ว	-	11(35.5)	20(64.5)	31(100.0)		
หมู่ที่ 3 บ้านทุ่งใหญ่	-	30(65.2)	16(34.8)	46(100.0)		
หมู่ที่ 4 บ้านสะพานยาว	-	16(61.5)	10(38.5)	26(100.0)		
หมู่ที่ 5 บ้านสวนตุล	2(3.3)	51(85.0)	7(11.7)	60(100.0)		
หมู่ที่ 6 บ้านเหล่า	-	20(66.7)	10(33.3)	30(100.0)		
หมู่ที่ 7 บ้านชายทะเล	-	6(60.0)	4(40.0)	10(100.0)		
หมู่ที่ 8 บ้านท่าสะพาน	1(2.1)	33(68.8)	14(29.2)	48(100.0)		
หมู่ที่ 9 บ้านการเคหะ	-	4(26.7)	11(73.3)	15(100.0)		
หมู่ที่ 10 บ้านลำโรง	1(1.8)	29(52.7)	25(45.5)	55(100.0)		
รวม	4(1.1)	217(62.0)	129(36.9)	350(100.0)		
ระดับการศึกษา					17.630	.127
ไม่ได้รับการศึกษา	-	44(72.1)	17(27.9)	61(100.0)		
ประถมศึกษา	2(1.1)	96(54.2)	79(44.6)	177(100.0)		
มัธยมศึกษาตอนต้น	1(2.1)	32(68.1)	14(29.8)	47(100.0)		
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวชหรือเทียบเท่า	-	22(62.9)	13(37.1)	35(100.0)		
อนุปริญญา/หรือ เทียบเท่า	-	12(80.0)	3(20.0)	15(100.0)		
ปริญญาตรี/หรือเทียบเท่า	1(7.1)	10(71.4)	3(21.4)	14(100.0)		
อื่น ๆ	-	1(100.0)	-	1(100.0)		
รวม	4(1.1)	217(62.0)	129(36.9)	350(100.0)		

ตาราง 13 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น			รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
อาชีพ					9.865	.275
ไม่ประกอบอาชีพ	-	70(55.1)	57(44.9)	127(100.0)		
เกษตรกรกรรม	2(3.3)	40(66.7)	18(30.0)	60(100.0)		
รับจ้าง	1(1.3)	48(63.2)	27(35.5)	76(100.0)		
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	1(1.4)	48(68.6)	21(30.0)	70(100.0)		
อื่น ๆ	-	11(64.7)	6(35.3)	17(100.0)		
รวม	4(1.1)	217(62.0)	129(36.9)	350(100.0)		
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน					49.998	0.000***
ไม่เกิน 5,000 บาท	2(1.3)	95(61.3)	58(37.4)	155(100.0)		
5,001-10,000 บาท	1(1.2)	64(76.2)	19(22.6)	84(100.0)		
10,001-15,000 บาท	-	14(93.3)	1(6.7)	15(100.0)		
15,001-20,000 บาท	-	2(66.7)	1(33.3)	3(100.0)		
มากกว่า 20,000 บาท	1	3(75.0)	-	4(100.0)		
ไม่มีรายได้/ได้รับเบี้ย ยังชีพเดือนละ500 บาท	-	39(43.8)	50(56.2)	89(100.0)		
รวม	4(1.1)	217(62.0)	129(36.9)	350(100.0)		
ได้รับเบี้ยยังชีพมาเป็น ระยะเวลา					8.254	0.83
1 เดือน - 11 เดือน	1(1.0)	69(71.1)	27(27.8)	97(100.0)		
1 - 2 ปี	2(1.2)	105(62.5)	61(36.3)	168(100.0)		
3 ปีขึ้นไป	1(1.2)	43(50.6)	41(48.2)	85(100.0)		
รวม	4(1.1)	217(62.0)	129(36.9)	350(100.0)		

ตาราง 13 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น			รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
ทราบข่าวการขึ้นทะเบียน ขอรับเบียร์ยังชีพผู้สูงอายุจาก เพื่อนบ้าน	1(1.3)	48(64.0)	26(34.7)	75(100.0)	6.008	.646
ประกาศ / ประชาสัมพันธ์ จากเทศบาลตำบลเขารูปช้าง	2(1.6)	76(60.8)	47(37.6)	125(100.0)		
ผู้นำชุมชน	1(9)	71(60.7)	45(38.5)	117(100.0)		
สื่อโทรทัศน์ วิทยุ	-	15(83.3)	3(16.7)	18(100.0)		
อื่น ๆ	-	7(46.7)	8(53.3)	15(100.0)		
รวม	4(1.1)	217(62.0)	129(36.9)	350(100.0)		

***P<0.001, **P<0.01, *P<0.05

จากตาราง 13 หมู่บ้านที่อยู่อาศัย ผู้ที่อยู่อาศัย หมู่ที่ 5 บ้านสวนตุล หมู่ที่ 8 บ้านท่าสะพาน หมู่ที่ 6 บ้านเหล่า หมู่ที่ 3 บ้านทุ่งใหญ่ หมู่ที่ 4 บ้านสะพานยาว หมู่ที่ 7 บ้านชายทะเล หมู่ที่ 1 บ้านบางदान หมู่ที่ 10 บ้านลำโรง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบียร์ยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 85.0, 68.8, 66.7, 65.2, 61.5, 60.0, 58.6 และ 52.7 ตามลำดับ ส่วนผู้ที่อยู่อาศัย หมู่ที่ 9 บ้านการเคหะ และ หมู่ที่ 2 บ้านเขาแก้ว 73.3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบียร์ยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 73.3 และ 64.5 ตามลำดับ หมู่บ้านที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบียร์ยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง โดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผู้ที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท 5,001-10,000บาท มากกว่า 20,000 บาท 15,001-20,000 บาท ไม่เกิน 5,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบียร์ยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 93.3, 76.2, 75.0, 66.7 และ 61.3 ตามลำดับ ส่วนผู้ที่ไม่มียาได้/ได้รับ

เบี้ยยังชีพเดือนละ 500 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 56.2 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง โดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาที่รับเบี้ยยังชีพ ทราบข่าวการขึ้นทะเบียนรับเบี้ยยังชีพไม่มีความสัมพันธ์กับระดับประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง โดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ตาราง 14 ปัญหาและอุปสรรคของโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง

รายการ	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
1. ผู้สูงอายุที่อยู่ห่างไกล ไม่ทราบข้อมูลข่าวสาร ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	3.33	.905	ปานกลาง
2. ผู้สูงอายุขาดความเข้าใจขั้นตอนกระบวนการในการขึ้นทะเบียนยื่นคำขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	3.37	.842	ปานกลาง
3. กรณีผู้สูงอายุย้ายภูมิตำเนาไปอยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นส่งผลต่อการยื่นขึ้นทะเบียนขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	3.32	.940	ปานกลาง
4. ผู้สูงอายุขาดความเข้าใจในการเปิดบัญชีธนาคาร	3.33	.913	ปานกลาง
รวม	3.34	.727	ปานกลาง

จากตาราง 14 พบว่า โดยภาพรวม ปัญหาและอุปสรรคของโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้สูงอายุขาดความเข้าใจขั้นตอนกระบวนการในการขึ้นทะเบียนยื่นคำขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 รองลงมา ผู้สูงอายุขาดความเข้าใจในการเปิดบัญชีธนาคาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 ผู้สูงอายุที่อยู่ห่างไกล ไม่ทราบข้อมูลข่าวสาร ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 และ กรณีผู้สูงอายุย้ายภูมิลำเนาไปอยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นส่งผลต่อการขึ้นขึ้นทะเบียนขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 ตามลำดับ

ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ควรคัดกรองผู้สูงอายุที่มีรายได้สูง และช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ยากจนให้ได้รับอย่างทั่วถึง
2. ควรกระจายข่าวให้ทั่วหมู่บ้าน ทั่วถึงและเป็นธรรม
3. เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ 500 บาทต่อเดือนไม่เพียงพอ ควรเพิ่มจำนวนเงินเบี้ยยังชีพให้มากกว่านี้ เป็น 1,000 บาทต่อเดือน
4. ควรอธิบายขั้นตอนการลงทะเบียนให้แก่ผู้สูงอายุให้เข้าใจมากกว่านี้
5. ควรจัดให้เจ้าหน้าที่มาพูดคุยตามบ้าน
6. ควรให้โครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอยู่คู่กับผู้สูงอายุตลอดไป
7. การเพิ่มโอกาสในการทำงานของผู้สูงอายุที่ยังสามารถประกอบอาชีพได้ เป็นแนวทางหนึ่งที่จะทำให้ผู้สูงอายุสามารถใช้ศักยภาพที่มีให้สามารถพึ่งตนเองได้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง 2) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับ โครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง 3) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคของโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ 4) เพื่อหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงดำเนินงานสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้ดียิ่งขึ้น ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ คือผู้สูงอายุที่ยื่นคำขอลงทะเบียนเพื่อรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน 2,621 คน โดยใช้สูตรของ Taro Yamane ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 350 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนาพื้นฐาน และวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows (Statistical product and Service Solutions) เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติ ไค – สแควร์ (Chi – Square) ในการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 60-70 ปี นับถือศาสนาพุทธ อยู่ในพื้นที่หมู่ที่ 1-10 ของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ระดับการศึกษาประถมศึกษา ผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่ประกอบอาชีพ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 5,000 บาท ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมาเป็นระยะเวลา 1 - 2 ปี ส่วนใหญ่ทราบข่าวการขึ้นทะเบียนขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจาก ประกาศ / ประชาสัมพันธ์จากเทศบาลตำบลเขารูปช้าง

2. ข้อมูลประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้างประกอบด้วย ด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต

การประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านบริบท อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

พบว่า โครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมีความสำคัญมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 รองลงมา บุคคลซึ่งมีอายุ 60 ปีบริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพมีสิทธิได้รับสวัสดิการ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 การกำหนดคุณสมบัติผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ มีความเหมาะสม (ซึ่งรวมไปถึงผู้สูงอายุที่มีฐานะดี ไม่ลำบากขัดสนด้วย) ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 โครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอัตราคนละ 500.- บาทต่อเดือน สามารถช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 และโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุสามารถช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 ตามลำดับ

การประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านปัจจัยเบื้องต้น อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การถ่ายโอนงานสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้เทศบาลดำเนินการ ช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 รองลงมา ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลได้รับสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุทั่วถึงและเป็นธรรม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 ผู้สูงอายุได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุภายในระยะเวลาที่กำหนด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 และเทศบาลประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุทราบรายละเอียดการขึ้นทะเบียนขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 ตามลำดับ

การประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านกระบวนการ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การรับเงินเบี้ยยังชีพผ่านธนาคารมีความเหมาะสม 3.77 รองลงมามนุษย์สัมพันธ์และอัธยาศัยของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 ความรู้ ความสามารถในการแนะนำบริการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 เมื่อประสบปัญหาในการดำเนินงาน บุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือแก้ไขปัญหาจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 สถานที่ยื่นคำขอลงทะเบียนรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ มีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 ขั้นตอนการยื่นคำขอลงทะเบียนเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ สะดวก รวดเร็ว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 ความกระตือรือร้นของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ ความกระตือรือร้นของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 และห้วงระยะเวลา 1-30 พฤศจิกายน ของทุกปี มีความเหมาะสมในการยื่นคำขอลงทะเบียนรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43

การประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านผลผลิต อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุช่วยสนองตอบต่อความต้องการของผู้สูงอายุได้อย่างแท้จริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 รองลงมา ผู้สูงอายุที่ได้รับสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิต

ที่ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 และเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอัตราคนละ 500.- บาท ต่อเดือน เพียงพอต่อการใช้จ่ายและการดำรงชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97

ความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง

ด้านบริบท

หมู่บ้านที่อยู่อาศัย รายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านบริบท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาที่รับเบี้ยยังชีพ ทราบข่าวการขึ้นทะเบียนรับเบี้ยยังชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านบริบท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านปัจจัยเบื้องต้น

อายุ หมู่บ้าน ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ทราบข่าวการขึ้นทะเบียนรับเบี้ยยังชีพ มีความสัมพันธ์กับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านปัจจัยเบื้องต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ ศาสนา อาชีพ ระยะเวลาที่รับเบี้ยยังชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านปัจจัยเบื้องต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านกระบวนการ

หมู่บ้าน ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านกระบวนการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ศาสนา อาชีพ ระยะเวลาที่รับเบี้ยยังชีพ ทราบข่าวการขึ้นทะเบียนรับเบี้ยยังชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านกระบวนการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านผลผลิต

อายุ หมู่บ้าน ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับระดับ ประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านผลผลิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ ศาสนา อาชีพ ระยะเวลาที่รับเบี้ยยังชีพ ทราบข่าวการขึ้น ทะเบียนรับเบี้ยยังชีพไม่มีความสัมพันธ์กับระดับประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ด้านผลผลิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.2 อภิปรายผล

การตอบวัตถุประสงค์การวิจัย

1. การประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในภาพรวม มีผล ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.49 เมื่อพิจารณารายด้านทั้ง 4 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้าน กระบวนการ (Process) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 รองลงมา ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 ด้านบริบท (Context) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 และ ด้านผลผลิต (Product) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 ตามลำดับ

2. ปัญหาและอุปสรรคของโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ของ เทศบาลตำบลเขารูปช้าง อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้สูงอายุขาดความเข้าใจขั้นตอนกระบวนการในการขึ้นทะเบียนยื่นคำขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 รองลงมา ผู้สูงอายุขาดความเข้าใจในการเปิดบัญชีธนาคาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 ผู้สูงอายุที่อยู่ห่างไกล ไม่ทราบข้อมูลข่าวสาร ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงสวัสดิการเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 และ กรณีผู้สูงอายุย้ายภูมิลำเนาไปอยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นอื่นส่งผลต่อการยื่นขึ้นทะเบียนขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32

3. ความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยัง ชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง

หมู่บ้านที่อยู่อาศัย อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และการทราบข่าวขึ้น ทะเบียนขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ มีความสัมพันธ์กับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้าน เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เพศ ศาสนา อาชีพ และระยะเวลาที่รับเบี่ยงชีฟผู้สูงอายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี่ยงชีฟผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี่ยงชีฟผู้สูงอายุในภาพรวม มีผลในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.49 เมื่อพิจารณารายด้านทั้ง 4 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านกระบวนการ (Process) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของนลินี โล่ห์ซึ่งชัยฤทธิ์ (2549) พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสวัสดิการสังคมด้านเบี่ยงชีฟผู้สูงอายุ ด้านความร่วมมือและการสนับสนุนของบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากบุคลากรที่รับผิดชอบสวัสดิการสังคมด้านเบี่ยงชีฟผู้สูงอายุให้บริการด้วยความเต็มใจ มีความกระตือรือร้นในการให้บริการที่รวดเร็ว มีมนุษยสัมพันธ์และอัธยาศัยดีในการให้บริการ นอกจากนี้ บุคลากรมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานสวัสดิการสังคมด้านเบี่ยงชีฟเป็นภารกิจหลัก ด้วยเหตุที่การดำเนินงานสวัสดิการสังคมด้านเบี่ยงชีฟผู้สูงอายุเป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของประชาชนกลุ่มผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาความเดือดร้อน และเป็นภารกิจที่สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของเทศบาลในการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ อีกทั้งเป็นการเพิ่มบทบาทของเทศบาลในการเสริมสร้างคุณภาพของประชาชนในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น และยังเป็นการสร้างภาพลักษณ์ของเทศบาลให้ประชาชนเห็นว่าเทศบาลให้ความสำคัญต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน นอกจากนี้ยังพบว่าหากประสบปัญหาในการดำเนินงาน บุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ผู้สูงอายุที่รับเบี่ยงชีฟผู้สูงอายุส่วนใหญ่ ทราบข่าวการขึ้นทะเบียนขอรับเบี่ยงชีฟผู้สูงอายุจาก ประกาศ / ประชาสัมพันธ์จากเทศบาลตำบลเขารูปช้าง จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 35.7 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของคณาธิป มุคเจริญ และคณะ(2545) ได้ทำการศึกษา “ ประเมินผลโครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้า อำเภอคลอง จังหวัดแพร่” พบว่าผู้รับบริการส่วนใหญ่รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า โดยสื่อป้ายประกาศและคิดว่าโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าเป็นประโยชน์ ผู้รับบริการมีระดับความพอใจต่อโรงพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าด้านบริการอยู่ในระดับมาก ระดับความพึงพอใจต่อด้านอาคารสถานที่อยู่ในระดับมาก ระดับด้านเทคโนโลยีอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะเพื่อให้โครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้างดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังต่อไปนี้

1. ผู้สูงอายุที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในปริมาณที่เหมาะสม

2. ญาติผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพควรแจ้งทางเทศบาลเมื่อผู้สูงอายุถึงแก่กรรม เพื่อจะได้ระงับการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพต่อไป

3. กรณีผู้สูงอายุย้ายที่อยู่ แล้วไม่ได้ไปยื่นคำขอขึ้นทะเบียนเพื่อรับสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใหม่ ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการรับเงิน

4. พนักงานมีจิตบริการ อธิบายถึงขั้นตอน ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ กรณีผู้สูงอายุมาติดต่อขอทราบรายละเอียด

5. ควรพัฒนาระบบการตรวจสอบโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ การจะทราบถึงผลของการดำเนินงานว่ามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากน้อยเพียงใดนั้น ต้องมีการพัฒนาระบบตรวจสอบ และระบบการติดตามประเมินผลงานที่มีประสิทธิภาพด้วย โดยหน่วยงานที่ถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์) จะต้องวางระบบการตรวจสอบที่เหมาะสม และสามารถนำไปวัดผลการดำเนินงานได้จริง ทั้งนี้ระบบตรวจสอบ ควรพิจารณาถึงความโปร่งใส ความเป็นธรรม การเข้าไปติดตามตรวจสอบ จะทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน เพื่อที่จะสามารถหาแนวทางแก้ไขให้โครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

6. มีการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุในชุมชน เพื่อเป็นการพัฒนาไปสู่การเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทันสมัย เช่น จำนวนผู้สูงอายุทั้งหมดในชุมชน จำนวนผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก จำนวนทรัพยากรทั้งและนอกชุมชนที่จะเกื้อกูลช่วยแก้ไขปัญหาได้ ข้อมูลเหล่านี้จะใช้ในการวางแผนป้องกันในอนาคต และกำหนดนโยบายด้านสวัสดิการผู้สูงอายุด้านอื่น ๆ ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีเครื่องมือในการวิจัย ให้มีความหลากหลายและกว้างขวางขึ้นนอกเหนือการใช้แบบสอบถาม เช่นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก และละเอียดมากขึ้น
2. ควรมีการเก็บข้อมูลในการทำวิจัยทั้งหมดในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสงขลา
3. ศึกษาถึงแนวทางหรือรูปแบบที่จะทำให้องค์กรชุมชนหรือภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในภารกิจของเทศบาล ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นที่ต้องการให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และเป็นการสร้างระบบการตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บรรณานุกรม

- คณะวิชาการ. (2550). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550. กรุงเทพฯ : พิศวาส.
- จิรพรรณ กาญจนจิตรา. (2541). การพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จันทร์เพ็ญ อมรเลิศวิทย์. (2547). การจัดองค์การทางสังคม. กรุงเทพฯ :มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ญาณิ นาคพงษ์. (2543). ความพึงพอใจผู้สูงอายุในชุมชน : ศึกษาบริการผู้สูงอายุวัดสุวรรณดาราม
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประชากร
ศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล.
- ทัศนีย์ ถวี. (2549). การประเมินผลโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า: กรณีศึกษาโรงพยาบาลสัน
กำแพง จังหวัดเชียงใหม่ (ออนไลน์) สืบค้นจาก <http://library.cmu.ac.th> [1 มีนาคม 2554]
- นายกรัฐมนตรี, สำนัก. (2547). กำหนดหน้าที่หน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินงานตาม
พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2547 ได้ระบุให้กระทรวง
คมนาคมเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการ
คุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในการอำนวยความสะดวกและความ
ปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในยานพาหนะ ตามมาตรา 11(5)(6) และการช่วยเหลือด้าน
ค่าโดยสารตามความเหมาะสม. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 121 ตอนที่ 99 ง ลง 8 ก.ย.2547.
- (2547). กำหนดหน้าที่หน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ
พ.ศ.2546 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2547 ได้ระบุให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็น
หน่วยงานรับผิดชอบในเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การ
ส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในการจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกสถานที่
ท่องเที่ยวและการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ ตามมาตรา 11(13). ราชกิจจานุเบกษา
เล่ม 121 ตอนที่ 110 ง ลง 1 ต.ค.2547.
- (2547). กำหนดหน้าที่หน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ
พ.ศ.2546 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2547 ได้ระบุให้กรมประชาสัมพันธ์หน่วยงานกลางใน
การเผยแพร่สื่อเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ตลอดจนรณรงค์ให้ประชาชนและสื่อมวลชนให้เห็น
ความสำคัญของผู้สูงอายุในรูปแบบต่างๆ ตามมาตรา 11,23 และ24. ราชกิจจานุเบกษา
เล่ม 121 ตอนที่ 87 ง ลง 4 ส.ค. 2547
- (2547). กำหนดหน้าที่หน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ
พ.ศ.2546 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2547 ได้ระบุให้กระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงาน

รับผิดชอบในเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในการประกอบอาชีพและฝึกอาชีพที่เหมาะสม ตามมาตรา 11(3). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 121 ตอนที่ 106 ง ลง 27 ก.ย.2547)

----- (2548). กำหนดหน้าที่หน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2547 ได้ระบุให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงาน รับผิดชอบในเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุ ในอาคาร รวมทั้ง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนผู้สูงอายุในการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพตามความจำเป็นอย่างทั่วถึงและเป็น ธรรม ตามมาตรา 11 (5) (11). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 122 ตอนที่ 109 ง ลง 30 ก.ย.2548)

----- (2548). กำหนดหน้าที่หน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2547 ได้ระบุให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงาน รับผิดชอบในเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในการศึกษาและข้อมูลข่าวสารการดำเนินชีวิตตามมาตรา 11(2). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 122 ตอนที่ 45 ง 7 มิ.ย.48)

----- (2548). กำหนดหน้าที่หน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2547 ได้ระบุให้กระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยงาน รับผิดชอบในเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในการบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่จัดไว้โดยให้ ความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ ตามมาตรา 11 (1). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 122 ตอนที่ 81 ง ลง 29 ก.ย.2548.

----- (2548). กำหนดหน้าที่หน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2547 ได้ระบุให้กระทรวงยุติธรรมหน่วยงานรับผิดชอบ ใน เรื่อง การให้คำแนะนำ ปรีกษา ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องทางคดีตามมาตรา 11(9). ราช กิจจานุเบกษา เล่ม 122 ตอนที่ 90 ง ลง 19 ก.ย.2548.

นลินี โล่ห์ชิงชัยยุทธ์.(2549).การประเมินผลการดำเนินงานสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ. (ออนไลน์) สืบค้นจาก <http://library.cmu.ac.th> [15 กุมภาพันธ์ 2554]

- นวลจันทร์ เภาประเสริฐ. (2540). ความพึงพอใจในการบริการของผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์คนชรา
บ้านบางแค. ภาคนิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- บุหงา สารัตน์. (2543). ปัญหาและความต้องการของกลุ่มผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญชู โสดา. (2545). การวางแผนและการบริหารโครงการ. กรุงเทพฯ : ราชภัฏจันทรเกษม.
- ปาริชาติ คำดำ. (2542) ความต้องการบริการผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุในจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประชากรศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พิชิต ฤทธิจรรณ. (2547). การวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : เฮ้าส์ ออฟ เคอร์รี่ส์.
- พระนคร, มหาวิทยาลัยราชภัฏ.สำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษา.(2550). คู่มือการจัดทำวิทยานิพนธ์
และภาคนิพนธ์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
- มัลลิกา ปิ่นรายันนท์. (2547). การสนับสนุนทางสังคม การบรรลุลงานตามขั้นพัฒนาการและบทบาท
ในสังคมของผู้สูงอายุในจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
จิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2543). สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ : ปกเจริญผล.
- สายสวาท เกตราสุวรรณ. (2542). ความต้องการด้านสุขภาพอนามัยของผู้สูงอายุ : ศึกษาเฉพาะกรณี
จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประชากรศึกษา
มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมนึก แสงเขียว. (2544). การจัดสวัสดิการสังคมของรัฐเกี่ยวกับผู้สูงอายุ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมยศ นาวิการ. (2536). การบริหาร. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า.
- ส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ, สำนัก. (2547).
ผู้สูงอายุ : ชุมทรัพย์ทางปัญญา. กรุงเทพฯ : กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ
มนุษย์.
- (2546). ผู้สูงอายุในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ
มนุษย์.
- (2547). ผู้สูงอายุเป็นหลักชัยของครอบครัว. กรุงเทพฯ : กระทรวงพัฒนาสังคมและความ
มั่นคงของมนุษย์.

- (2546). พระราชบัญญัติการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.2546.
กรุงเทพฯ : กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- (2546). พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546. กรุงเทพฯ : กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- (2547). รายงานวิจัยเรื่องโครงการการประเมินผลการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ. กรุงเทพฯ : กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- (2546). รายงานสรุปผลการปฏิบัติการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อกำหนดบทบาท ทิศทาง และแนวทางการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ. กรุงเทพฯ : กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- (2547). สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย.พ.ศ.2546. กรุงเทพฯ : กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- (2550). สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย.พ.ศ.2549. กรุงเทพฯ : กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- สิริกัญญา ปานพวงศรี. (2543). การจัดสวัสดิการของรัฐแก่ผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมริสา ตันสถิตย์. (2545). การศึกษาปัญหาและความต้องการบริการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ชุมชน หมู่ 16 เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อุบลรัตน์ เฟื่องสถิตย์. (2546). จิตวิทยาผู้สูงอายุ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง การประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้ จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในทางวิชาการของการศึกษาระดับปริญญาโท ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับมาใช้ในการศึกษา การประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ผู้ศึกษาจึงขอความกรุณาในการตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นของท่านทุกข้อ เพื่อจะได้รับข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์ โดยมีแบบสอบถาม 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ศาสนา รายได้ต่อเดือน หมู่บ้านที่อาศัย

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามสำหรับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้างประกอบด้วย ด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต

ส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคของโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ส่วนที่ 4 คำถามปลายเปิดสำหรับแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ทั้งนี้ขอรับรองว่าผลจากการตอบแบบสอบถาม จะไม่กระทบกระเทือนต่อตัวท่านแต่อย่างใด แต่จะเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงงานสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลให้เหมาะสมยิ่งขึ้น คำตอบของท่าน ผู้ศึกษาจะปฏิบัติตามจรรยาบรรณของนักวิจัยอย่างเคร่งครัด

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณที่ได้ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามในครั้งนี้อย่างยิ่ง

นางสาวปิยนันท์ ประสมสุข

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

แบบสอบถาม

เรื่อง การประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
เทศบาลตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

ในการตอบแบบสอบถาม ขอให้ท่านโปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าคำตอบที่ต้องการหรือกรอกข้อความในช่องว่างที่กำหนดไว้

1. เพศ 1. ชาย 2. หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ศาสนา

1. พุทธ 2. อิสลาม
 3. คริสต์ 4. อื่น ๆ (ระบุ).....

4. หมู่บ้านที่ท่านอยู่อาศัย

- หมู่ที่ 1 บ้านบางคาน หมู่ที่ 2 บ้านเขาแก้ว
 หมู่ที่ 3 บ้านทุ่งใหญ่ หมู่ที่ 4 บ้านสะพานยาว
 หมู่ที่ 5 บ้านสวนตุล หมู่ที่ 6 บ้านเหล่า
 หมู่ที่ 7 บ้านชายทะเล หมู่ที่ 8 บ้านท่าสะพาน
 หมู่ที่ 9 บ้านการเคหะ หมู่ที่ 10 บ้านสำโรง

5. ระดับการศึกษา

1. ไม่ได้รับการศึกษา 2. ประถมศึกษา
 3. มัธยมศึกษาตอนต้น 4. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช/หรือเทียบเท่า
 5. อนุปริญญา/หรือเทียบเท่า 6. ปริญญาตรี/หรือเทียบเท่า
 7. อื่น ๆ (ระบุ).....

6. อาชีพ
1. ไม่ประกอบอาชีพ 2. เกษตรกรรม
3. รับจ้าง 4. ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว
5. อื่น ๆ (ระบุ).....
-
7. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน
1. ไม่เกิน 5,000 บาท 2. 5,001-10,000 บาท
3. 10,001-15,000 บาท 4. 15,001-20,000 บาท
5. มากกว่า 20,000 บาท 6. ไม่มีรายได้/ได้รับเบี้ยยังชีพเดือนละ500 บาท
-
8. ท่านได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมาเป็นระยะเวลา
1. 1 เดือน - 11 เดือน
2. 1 - 2 ปี
3. 3 ปีขึ้นไป
-
9. ท่านทราบข่าวการขึ้นทะเบียนขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจากไหน
1. เพื่อนบ้าน
2. ประกาศ / ประชาสัมพันธ์จากเทศบาลตำบลเขารูปช้าง
3. ผู้นำชุมชน(กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาเทศบาลตำบลเขารูปช้าง)
4. สื่อโทรทัศน์ วิทยุ
5. อื่น ๆ (ระบุ).....

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามสำหรับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ประกอบด้วยด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต **คำชี้แจง** กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่สอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านบริบท (Context)					
1.บุคคลซึ่งมีอายุ 60 ปีบริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพมีสิทธิได้รับสวัสดิการ					
2.การกำหนดคุณสมบัติผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมีความเหมาะสม (ซึ่งรวมไปถึงผู้สูงอายุที่มีฐานะดีไม่ลำบากขัดสนด้วย)					
3.โครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมีความสำคัญมากน้อยเพียงใด					
4.โครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอัตราคนละ 500.- บาทต่อเดือน สามารถช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ					
5.โครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุสามารถช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจได้					
ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input)					
1. การถ่ายโอนงานสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้เทศบาลดำเนินการ ช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น					
2.เทศบาลประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุทราบรายละเอียดการขึ้นทะเบียนขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง					
3. ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลได้รับสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุทั่วถึงและเป็นธรรม					
4.ผู้สูงอายุได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุภายในระยะเวลาที่กำหนด					

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามสำหรับการประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเขารูปช้าง ประกอบด้วย ด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านกระบวนการ (Process)					
1. ขั้นตอนการยื่นคำขอลงทะเบียนเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุสะดวก รวดเร็ว					
2. ห้วงระยะเวลา 1-30 พฤศจิกายน ของทุกปี มีความเหมาะสมในการยื่นคำขอลงทะเบียนรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ					
3. สถานที่ยื่นคำขอลงทะเบียนรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ มีความเหมาะสม					
4. ความกระตือรือร้นของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ					
5. มนุษยสัมพันธ์และอัธยาศัยของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน					
6. ความรู้ ความสามารถในการแนะนำบริการ					
7. เมื่อประสบปัญหาในการดำเนินงาน บุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือแก้ไขปัญหาจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี					
8. การรับเงินเบี้ยยังชีพผ่านธนาคารมีความเหมาะสม					
ด้านผลผลิต (Product)					
1. เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอัตราคนละ 500.- บาท ต่อเดือน เพียงพอต่อการใช้จ่ายและการดำรงชีพ					
2. ผู้สูงอายุที่ได้รับสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น					
3. โครงการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุช่วยสนองตอบต่อความต้องการของผู้สูงอายุได้อย่างแท้จริง					

ส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคของโครงการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่สอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด

ปัญหาและอุปสรรคของโครงการสวัสดิการสังคม ด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.ผู้สูงอายุที่อยู่ห่างไกล ไม่ทราบข้อมูลข่าวสาร ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ					
2.ผู้สูงอายุขาดความเข้าใจขั้นตอนกระบวนการในการขึ้นทะเบียนยื่นคำขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ					
3.กรณีผู้สูงอายุย้ายภูมิลำเนาไปอยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นส่งผลต่อการยื่นขึ้นทะเบียนขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ					
4.ผู้สูงอายุขาดความเข้าใจในการเปิดบัญชีธนาคาร					

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณสำหรับการให้ข้อมูลของท่าน

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม (Reliability)

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.798	29

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล

นางสาวปิยนันท์ ประสมสุข

รหัสประจำตัวนักศึกษา

5210521552

วุฒิการศึกษา

วุฒิ

ชื่อสถาบัน

ปีที่สำเร็จ

ศิลปศาสตรบัณฑิต(พัฒนาสังคม) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

พ.ศ. 2547

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

นักพัฒนาชุมชน

กองสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา